

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378114

Sídlo: Vlašská 355/9, Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2019

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 4. 5. 2020

Radou pracoviště schválena dne: 17. 6. 2020

V Praze dne: 20. 4. 2020

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD., jmenován s účinností od 15. 6. 2017

Rada pracoviště zvolena dne 4. 1. 2017 ve složení:

- předsedkyně: Mgr. Markéta Devátá, PhD. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., dále jen ÚSD);
- místopředsedkyně: PhDr. Adéla Gjuričová, PhD. (ÚSD);
- členové: Mgr. Jaroslav Cuhra, PhD. (ÚSD),
PhDr. Michal Kopeček, PhD. (ÚSD),
PhDr. Antonín Kostlán, CSc. (ÚSD),
PhDr. Jiří Suk, PhD., DSc. (ÚSD),
PhDr. Oldřich Tůma, PhD. (ÚSD),
Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD. (ÚSD),
Prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích),
Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (Fakulta filozofická Univerzita Pardubice)
Prof. PhDr. Petr Svobodný, PhD. (Ústav dějin a archiv Univerzity Karlovy),
PhDr. Petr Šámal, PhD. (Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.)
Prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy).

V roce 2019 dozorčí rada pracovala v tomto složení:

předsedkyně: JUDr. Lenka Vostrá, PhD. (Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.);
místopředseda: Mgr. David Weber (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.);
členové: PhDr. Daniel Doležal, PhD. (Státní oblastní archiv v Praze),
PhDr. Ivana Laiblová Kadlecová (Knihovna AV ČR, v. v. i.),
Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc. (Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy).

b) Změny ve složení orgánů

V průběhu roku 2019 nedošlo k žádným změnám ve složení orgánů pracoviště.

c) Informace o činnosti orgánů

ŘEDITEL

Kromě zajišťování běžné agendy a plnění úkolů souvisejících s funkcí ředitele a prezentace ústavu na významných domácích i mezinárodních odborných fórech se ředitel pracoviště intenzivně věnoval jednáním, jež se týkala rekonstrukce budovy v Hyberské ulici (v loňském roce byl vybrán projektový manažer a uzavřena soutěž na dodavatele projektu).

Rok 2019 proběhl zejména ve znamení výročí roku 1989, ale také let 1969 a 1939, ke kterým pracoviště připravilo množství vzdělávacích i popularizačních akcí, ať již ve spolupráci s Akademií věd či s médií (aktivity jsou blíže popsány v dalších částech výroční zprávy). V roce 30. výročí sametové revoluce ředitel pracoviště zároveň úspěšně zakončil projekt podpořený Grantovou agenturou ČR, jehož byl hlavním řešitelem: Studentská generace roku 1989 v časosběrné perspektivě. Životopisná interview po dvaceti letech (GA ČR 17-14167S). K hlavním výstupům projektu patří třídílná monografie, sbírka rozhovorů, tematický web; součástí posledního roku řešení projektu byla realizace množství návazných vzdělávacích, přednáškových a popularizačních akcí, na nichž ředitel pracoviště aktivně participoval.

Ústav pro soudobé dějiny se vedle toho podílel na činnosti programů Strategie AV21. Vedle realizace aktivit ve stávajících programech (Formy a funkce komunikace; Paměť v digitálním věku; Globální konflikty a lokální souvislosti; Evropa a stát) byl schválen zcela nový program, jehož je ústav hlavním spolu-koordinátorem - Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život („Město/Stavby“).

RADA PRACOVIŠTĚ

V roce 2019 se uskutečnila dvě zasedání rady pracoviště a čtyři jednání per rollam.

Na svém 51. zasedání (27. března) rada pracoviště projednala návrhy grantových projektů (GA ČR) a schválila výroční zprávu pracoviště za rok 2018 a rozpočet pracoviště na rok 2019, včetně střednědobého výhledu na období 2020-2021.

Další (52.) zasedání rady pracoviště proběhlo 3. září. Rada na něm schválila složení atestační komise, doporučila návrh výzkumného programu Strategie AV 21 „Město jako laboratoř změny“ a vzala na vědomí informace ředitele o záměru zřízení společného pracoviště Akademie věd České republiky ČR a Univerzity Palackého v Olomouci „Centrum urbánních studií“. Dále vzala na vědomí zprávu o přípravách podkladů k evaluaci ústavu za období 2015-2019 a o projektech a akcích, připravovaných k výročí listopadu 1989.

Vedle těchto zasedání Rada pracoviště uskutečnila čtyři jednání per rollam. Během jednání č. 1 až 3 v dubnu (3.-9. 4., 10.-15. 4. a 15.-16. 4.) se rada zabývala tvorbou rozpočtu sociálního fondu pracoviště na rok 2019 a pravidly jeho čerpání, která schválila 15. dubna; 16. dubna pak formálně anulovala předchozí usnesení ve věci. Čtvrtým jednáním per rollam (9.-13. května) doporučila projekt „Peace and Environment: Alain Touraine, Eastern Europe and Analysis of Social Movements under Communism“ do programu Tandem (AV ČR - CEFRES).

DOZORČÍ RADA

Dozorčí rada Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., (dále jen dozorčí rada) pokračovala během roku 2019 ve své činnosti v nezměněném složení. Na svém 24. zasedání v pořadí (4. března) dozorčí rada projednala Výroční zprávu o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2018 a vydala několik doporučení k formální stránce zprávy. Dále schválila Zprávu o činnosti dozorčí rady ÚSD AV ČR, v. v. i., za rok 2018. Poté byl dozorčí radě předložen rozpočet institucionálních prostředků pro rok 2019, který projednala a doporučila doplnění výnosových položek do rozpočtu, zejména nájemné v objektu v Hybernské. V další části jednání ředitel pracoviště prezentoval strategii rozvoje výzkumné činnosti, která byla schválena na sklonku předchozího roku. V závěru jednání byly hodnoceny manažerské schopnosti ředitele.

V úvodu zasedání (25. v pořadí, 9. prosince) dozorčí rada ověřila svá předchozí hlasování per rollam a v rámci ověření per rollam 4/2019 určila společnost Interexpert neziskový sektor s.r.o. provedením auditu pro účetní závěrku roku 2019. Vedle toho dozorčí rada vzala na vědomí předběžnou informaci o hospodaření v roce 2019 a o výhledu pro rok 2020. V diskusi s ředitelem bylo probíráno téma nadcházející evaluace pracoviště za období 2015-2019. V závěru jednání předsedkyně poděkovala dr. Kadlecové Laiblové za její činnost v dozorčí radě ve funkčním období, které k 12. lednu 2020 končí.

Mimo vlastní zasedání bylo v průběhu roku uskutečněno celkem pět hlasování per rollam. Dozorčí rada schválila uzavření dodatku nájemní smlouvy s Janou Navrátilovou o úpravě nájemného (per rollam 1/2019, 25. 3. 2019). Dále v souvislosti s rekonstrukcí v Hyberské dozorčí rada schválila a ověřila žádost o dotaci na výběrové řízení na projektové práce a inženýrskou činnosti při rekonstrukci objektu (2/2019, 26. 5. 2019). Třetí per rollam (11. 8. 2019) hlasování týkající se objektu v Hyberské zahrnovalo: a) rozhodnutí o záměru na vyhlášení veřejné zakázky na poskytování služeb projekčních a inženýrských činností k rekonstrukci; b) dodatek k Dohodě o vymezení právních vztahů k objektu Hyberská. Hlasování per rollam 4/2019 (23. 9. 2019) se týkalo zhodnocení nabídek pro auditorské ověření účetní jednotky za rok 2019 a výběru auditora. V samém závěru roku dozorčí rada (per rollam 5/2019, 31. 12. 2019) projednala a schválila závěr vypsat výběrové řízení na dodávku nového ekonomického informačního systému (EIS). Per rollam jednání o rekonstrukci objektu v Hyberské mimo jiné ukázalo, že členové/členky dozorčí rady potřebují pro posuzování materiálů k této stavební akci více informací a detailnější vhled do jednotlivých fází rekonstrukce. V roce 2020 proto bude na některé z jednání dozorčí rady přizván projektový manažer, který bude projekt prezentovat a poskytne všechny potřebné informace (alternativně se nabízí také jednání dozorčí rady přímo v Hyberské).

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2019 nedošlo k žádným změnám ve zřizovací listině pracoviště.

III. Hodnocení hlavní činnosti

Ústav pro soudobé dějiny provádí primární pramenný výzkum soudobých českých/československých dějin v období po roce 1938 v perspektivě globálních konfliktů, dějin politických, sociálních, kulturních, dějin demokratické transformace i následného polistopadového období a dějin vědy (organizační strukturu, jež odpovídá tomuto tematickému vymezení, přináší příloha k výroční zprávě). Ústav se soustředí na analýzu, rekonstrukci a interpretaci dějin s cílem podat jejich komparativní přehled. Jako specializované pracoviště plní pro obor soudobých dějin a dějin vědy základní úkoly spojené s budováním dokumentace a jejím zpřístupňováním v kritických edicích, s vydáváním oborového časopisu *Soudobé dějiny* jako platformy oboru (od roku 2013 také *Czech Journal of Contemporary History*, anglická mutace, jejímž cílem je zprostředkovat v mezinárodní obci vybrané a zvláště důležité studie, eseje, zprávy a recenze a přispívat k akademické

diskusi na mezinárodní úrovni). Ústav se rovněž dlouhodobě a systematicky podílí na konstituování a kultivování oboru soudobých dějin na vysokých školách.

Ústav pro soudobé dějiny jako oborové pracoviště umožňuje odborné veřejnosti studium knihovního fondu a přístup k pořízeným nahrávkám rozhovorů uchovávaných v Digitálních sbírkách Centra orální historie ÚSD. Tyto sbírky byly v průběhu loňského roku rozšířeny o další více než stovku rozhovorů (v návaznosti na realizované projekty - k historii Československé lidové armády, cestování před rokem 1989 či studentská generace roku 1989).

Další dokumenty zpřístupňuje na svých internetových stránkách. Postupně je digitalizována ediční řada *Sešity Ústavu pro soudobé dějiny*. Vzhledem k nízkému nákladu prvních *Sešitů*, a tedy i jejich dnešní obtížné dostupnosti, jsou od roku 2019 postupně zveřejňována v elektronické podobě (PDF) na ústavním webu právě nejstarší čísla. Mezi další elektronické informační zdroje patří rozsáhlá třísvazková bibliografie k problematice českých a československých dějin z let 1918-2004 nebo pomůcka pro odbornou i laickou veřejnost, včetně studentů, dvojjazyčné *Vademecum soudobých dějin České republiky*. Na webových stránkách lze dále najít elektronické verze starších ročníků časopisu *Soudobé dějiny*. Jednotlivá čísla časopisu lze nejen stáhnout, ale návštěvník má také možnost pohodlně vyhledávat v jejich anotacích či využít komplexní bibliografii všech ročníků.

Systematicky se v ÚSD rozšiřují a katalogizují: knihovní fond soudobých dějin a dějin vědy; sbírka soudobé dokumentace, archiv Koordinačního centra Občanského fóra. Bibliografické pracoviště spravuje v rámci Souborného katalogu AV ČR online databázi výběrové bibliografie k soudobým dějinám zpřístupňující záznamy monografických publikací a článků z periodik, ročenek a sborníků vydávaných od roku 2010.

V roce 2019 se ústav nadále podílel na aktivitách výzkumných programů AV ČR Strategie21 - Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací (výzkumná témata: Národní parlamenty v globalizovaném světě; Čechoslovákismus; Paměť na komunismus ve veřejném prostoru; Sovětské intervence ve střední Evropě); Formy a funkce komunikace (výzkumné téma: Věda v české společnosti); Globální konflikty a lokální souvislosti (témata: Mezinárodní souvislosti pražské krize 1968; Pražské fórum pro romské dějiny; Československo a Židé v mezinárodních souvislostech); Paměť v digitálním věku (témata: Webový popularizační, edukační a dokumentační portál „Listopad 1989 ve vzpomínkách studentské generace po 30 letech“; Edice dokumentů k českým dějinám a kultuře: Tání v srdcích: Soukromá korespondence Rity Klímové a Zdenka Mlynáře z let 1954-1955).

Vzhledem k zapojení pracoviště do aktivit Strategie AV21 a aktivní participaci v relevantních programech v minulých letech bylo vynaloženo značné úsilí k tomu, aby pracoviště vytvořilo program, jehož by bylo také hlavním koordinátorem (na rozdíl od výše uvedených, kde je ÚSD pouze členem týmu). Jako vhodná se v této souvislosti zdála platforma urbánních studií, jež se na půdě pracoviště v posledních letech úspěšně rozvíjejí. Schválení původně navrhovaného programu „Město jako laboratoř změny“ bylo podmíněno sloučením s programem „Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život“, jenž byl

navržen Ústavem teoretické a aplikované mechaniky (orientován spíše technicky). Výsledkem společných jednání garantky programu za ÚSD Adély Gjuričové, vedení pracoviště s vedením Ústavu teoretické a aplikované mechaniky došlo nakonec k dohodě o společném programu se dvěma odbornými částmi I. Město, II. Stavby.

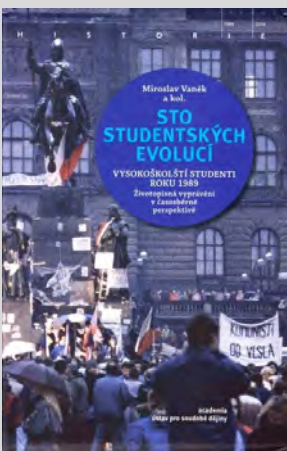
V roce 2019 pracovníci a pracovnice ÚSD řešili celkem deset standardních grantových projektů GA ČR (čtyři v posledním roce řešení a pět v roce 2019 nově zahajovaných). Vedle toho byl řešen jeden juniorský grant a nově od roku 2019 také projekt GA ČR v rámci výzvy EXPRO. Úspěšnost v grantové soutěži GA ČR byla nižší než v předchozím roce, pracoviště získalo pouze jeden standardní grant a na dalším participuje jako spoluřešitel. Do soutěže byly podány ještě další čtyři návrhy projektů, které podporu nezískaly (žádný z nich však nebyl vyřazen z formálních důvodů či kvůli nevyhovujícímu hodnocení). ÚSD se také podílel na řešení řady prestižních mezinárodních projektů.

V Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) probíhalo řešení projektů: Virtuální asistent pro zpřístupnění historických audiovizuálních dat (ukončen v roce 2019); Identifikace a trvalá dokumentace kulturní, krajinné a sídelní paměti obce - na příkladu zaniklých sídel Moravy a Slezska (společně s Mendelovou univerzitou v Brně a Masarykovou univerzitou); Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin v České republice (společně s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy a Slezskou univerzitou v Opavě). Dále byly podány tři žádosti v rámci soutěže společensko-vědních projektů v programu ÉTA Technologické agentury ČR.

Níže jsou podrobněji představeny hlavní výsledky činnosti pracoviště v několika kategoriích: a) hlavní vědecké výsledky (publikace, odborné studie; řazeno podle významu a dále abecedně); b) významné akce, které ÚSD organizoval, případně při jejich konání vystupoval jako spolupořadatel; c) vzdělávací činnosti; d) činnost pro praxi; e) mezinárodní spolupráce; f) popularizační činnost; g) významná ocenění.

a) Hlavní vědecké výsledky - přehled monografií

Vaněk, Miroslav - Wohlmuth Markupová, Jana - Pehe, Veronika - Schindler-Wisten, Petra ***Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě.*** Praha: Academia: Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2019. 1596 s. Historie. ISBN 978-80-200-3027-6; ISBN 978-80-7285-220-8

Za pomoci časoběrného přístupu využité v tuzemské orální historii zcela poprvé, se kolektivní monografie snaží analyzovat a shrnout posuny a významy prožité zkušenosti narátorů a narátorek z řad bývalých studentských aktivistů, kteří aktivně prožili revoluci roku 1989. Analyzovány jsou nejen jejich vzpomínky nejen z osobního a profesního života, ale také proměny či konstanty jejich vnímání politického a veřejného života.

Vaněk, Miroslav a kol.

Sto studentských revolucí. Studenti v období pádu komunismu - životopisná vyprávění. Praha: Karolinum: Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2019. 839 s. ISBN 978-80-246-4450-9; ISBN 978-80-7285-230-7

Druhé a rozšířené vydání knihy (původně vydáno 1999) vedle analýzy a interpretace stovky svědectví studentských aktérů listopadové revoluce roku 1989 a šedesáti pěti editovaných orálněhistorických rozhovorů v přílohách obsahuje nově zařazenou studii o dějinách a paměti několika generací studentů a studentek v klíčových okamžicích českých dějin. Nově je také zařazeno ohlédnutí za ohlasy prvního vydání knihy ve veřejném prostoru.

Hudek, A. (ed.) - Kopeček, Michal (ed.) - Mervart, Jan (ed.)

Čečo/slovakismus. Praha: NLN, 2019. 478 s. ISBN 978-80-7422-679-3; ISBN 978-80-7285-229-1

Čechoslovakismus patří mezi nejspornější pojmy českých a slovenských dějin. Byl-li jedněmi vnímán jako snaha o prosazení české nadvlády na Slovensku, pro jiné představoval symbol zápasu o republiku a státně-politickou existenci v meziválečném období. Autoři a autorky knihy zbavují čechoslovakismus jeho emocionálních nánosů a pojmají jej jako důležitý koncept, jehož proměny a kulturně-politické souvislosti sledují od poloviny 19. století až po rozpad Československa v roce 1993. Publikace je určena nejen pro odborné publikum, ale i pro širší veřejnost, zejména novinářům, učitelům, či pracovníkům diplomatického sboru.

Sommer, Vítězslav - Mrňka, J. - Spurný, Matěj

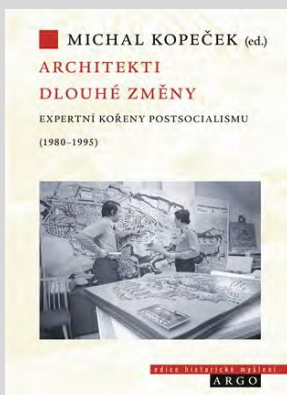
Řídit socialismus jako firmu. Technokratické vládnutí v Československu, 1956-1989. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR: Praha: NLN, 2019. 293 s. Po válce. ISBN 978-80-7285-225-3; ISBN 978-80-7422-674-8

Politiku jako střetávání odlišných pohledů na fungování společnosti a hospodářství je podle technokratického myšlení možné nahradit chladně racionální ekonomickou kalkulací. Stát a společnost se tak stávají jedním velkým podnikem, který spravují nepolitičtí odborníci. Kniha ukazuje, že technokratický socialismus, který se prosadil v Československu po roce 1968, nebyl negací pražského jara. Naopak, „normalizační“ důraz na vládnutí prostřednictvím expertů a na hospodářskou výkonnost byl pragmatickým navázáním na technokratické tendence přítomné v reformním komunismu šedesátých let.

Kopeček, Michal (ed.)

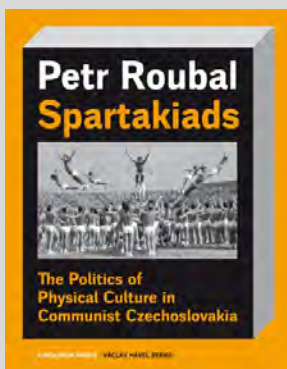
Architekti dlouhé změny. Expertní kořeny postsocialismu (1980-1995). Praha: Argo, 2019. 368 s. ISBN 978-80-257-2808-6

Kolektivní monografie výzkumných pracovníků ÚSD nabízí originální pohled na dobu pozdní komunistické diktatury, demokratické revoluce roku 1989 a počátky budování liberální demokracie a kapitalismu v Československu, resp. v České republice. Věnuje se analýze expertních forem vládnutí a jejich legitimizaci před rokem 1989, resp. přenosu expertního vědění a praktik politicko-sociálního řízení v době obnovování demokratického řádu. Autoři vycházejí z premisy, že to, co se nazývá „neoliberální vládnutí“, bylo umožněno nikoli jen importem západních politických a kulturních vzorců, nýbrž také řadou intelektuálních, mentálních i sociokulturních kontinuit s dobou pozdního socialismu.

Roubal, Petr

Spartakiads. The Politics of Physical Culture in Communist Czechoslovakia. Praha: Karolinum, 2019. 424 s. Václav Havel Series. ISBN 978-80-246-3851-5

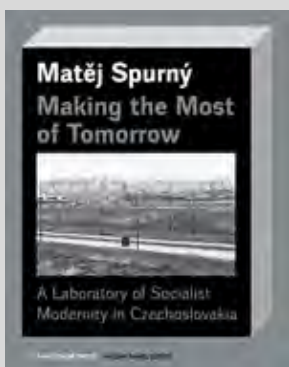

Anglický překlad knihy oceněné Magnesií Literou za r. 2016, která vyvolala řadu recenzí a debat. Jak silně spartakiády z let 1955 až 1985 navazovaly na tradici sokolských sletů? Nakolik byla účast v nich dobrovolná a jak byly celkově oblíbené? Byly oslavou komunistické ideologie? I na tyto otázky odpovídá kniha Československé spartakiády od Petra Roubala z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. A jeho odpovědi jsou zvláště pro čtenáře, který onu dobu plně nezažil a nechápe, jaký půvab může být v hromadném cvičení v davu vrstevníků, překvapivé.

Spurný, Matěj

Making the Most of Tomorrow. Laboratory of Socialist Modernity in Czechoslovakia.

Praha: Karolinum Press, 2019. 456 s. Václav Havel series. ISBN 978-80-246-4017-4

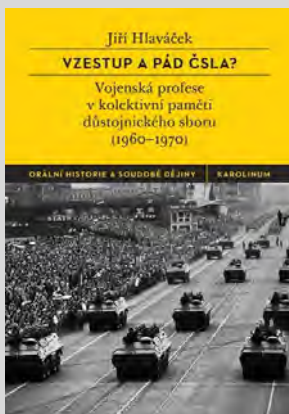
Anglický překlad publikace *Most do budoucnosti* plasticky vypráví o životě ve starém Mostě v dekadách po druhé světové válce a zprostředkovává diskuse a vyjednávání, které předcházely rozhodnutí o jeho zbourání, i ty, v nichž se rozhodovalo o charakteru nového města. Klíčové aspekty poválečných dějin Mostu autor zároveň vsazuje do kontextu myšlenkových i sociálních proměn v Československu i v Evropě druhé poloviny 20. století.

Hlaváček, Jiří

Vzestup a pád ČSLA? Vojenská profese v kolektivní paměti důstojnického sboru

(1960-1970). Praha: Karolinum, 2019. 350 s. Orální historie a soudobé dějiny, 8. ISBN

978-80-246-4411-0

K vojenské profesi a fungování armády v období komunistického režimu se vztahuje celá řada stereotypů. Armáda je zpravidla vnímána jako poslušný nástroj KSČ připravený vystoupit proti vlastním občanům a plnit agresivní plány Sovětského svazu v probíhající studené válce. Vojáci z povolání pak bývají líčeni převážně jako zaslepení komunisté bezmyšlenkovitě plnící nesmyslné rozkazy. V neposlední řadě bývá předlistopadová armáda považována za zbytečnou a neefektivní instituci, v níž mařily v rámci povinné základní vojenské služby svůj čas a potenciál celé generace mladých mužů. Záměrem této knihy není výše uvedená tvrzení jedno po druhém vyvracet, ale spíše je relativizovat, tj. ukázat důstojníky Československé lidové armády v trochu odlišném světle - jako vykonavatele určité profese, která měla svá dobová, pracovní, ale i kulturní specifika.

Janák, D. - Kokoška, Stanislav - Šlouf, J. - Kocian, Jiří - Pokorný, J. - Hlavienka, L. - Jonáková, A. - Kratinová, A. - Janák ml., D.

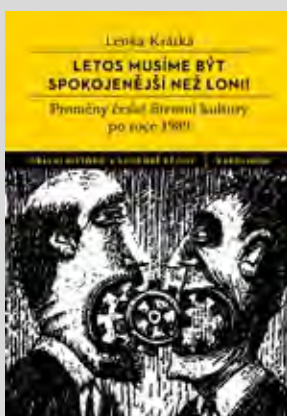
Průmyslové dělnictvo v českých zemích v letech 1938-1948. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., 2019. 619 s. ISBN 978-80-7285-228-4

Dějiny dělnictva před rokem 1989 sice představovaly v proklamativní rovině jeden ze základních úkolů tzv. marxistického dějepisectví, ale jejich tehdejší výzkum byl již dopředu degradován politickým zadáním. Kolektivní monografie pokrývá klíčové desetiletí, ve kterém se zásadním způsobem proměnil původní charakter československé republiky. Z tematického hlediska publikace pokrývá problematiku vývoje českého politického systému, odborového hnutí, pracovních podmínek, sociálních konfliktů a životní situace dělnictva v letech 1938-1948. Monografie je založena na systematickém výzkumu pramenů.

Krátká, Lenka

Letos musíme být spokojenější než loni! Proměny české firemní kultury po roce 1989. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2019. 214 s. Orální historie a soudobé dějiny. ISBN 978-80-246-4385-4

Kniha se věnuje tématu transformace firemní kultury v českém prostředí, konkrétně v tuzemských pobočkách zahraničních korporací, jež byly nově zakládány po roce 1989 a staly se vzorem pro etablování „západní“ firemní kultury v tuzemském kontextu. Oproti jiným publikacím, jež vnímají firemní kulturu jako nástroj řízení a zlepšování výkonu organizace, tato práce reflektuje problematiku firemní kultury z hlediska zaměstnanců a zaměstnankyň. Na základě orálněhistorického výzkumu (rozhovory s lidmi ze všech úrovní firemní hierarchie) autorka hledá odpověď na otázku, zda a jakým způsobem neoliberální hodnoty zakořeněné v nadnárodní korporátní kultuře proměnily (a proměňují) nejen sféru pracovní, ale také chování a prožívání jednotlivců v životě mimopracovním, soukromém.

Spurný, Matěj

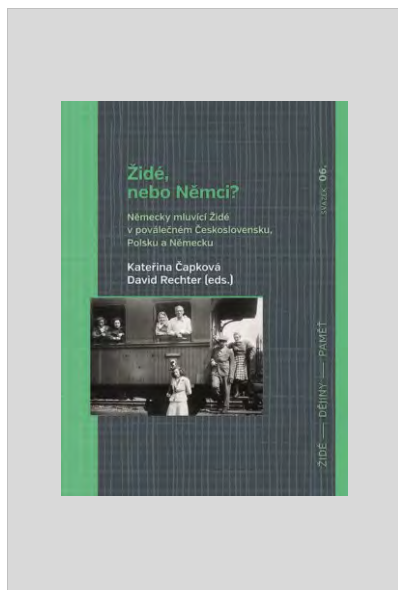
Der lange Schatten der Vertreibung. Ethnizität und Aufbau des Sozialismus in tschechischen Grenzgebieten (1945-1960). Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2019. 399 s. Studien zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte Ostmitteleuropas, 27. ISBN 978-3-447-11186-7

Kniha prezentuje situaci tří menšin v českých pohraničních oblastech v letech 1945 až 1969, tedy v letech rozsáhlých vysídlovacích a dosídlovacích akcí v raném poválečném období a při budování a upevňování socialistické diktatury v Československu.

Čapková, Kateřina (ed.) - Rechter, D. (ed.)

Židé, nebo Němci? Německy mluvící Židé v poválečném Československu, Polsku a Německu. Praha: NLN, s.r.o., 2019. 238 s. Židé - dějiny - paměť, 06. ISBN 978-80-7422-576-5

Německy mluvící Židé byli často rutinně považováni za Němce a mnohdy byli vystaveni stejnému ponižování jako nežidovští Němci nejen ze strany občanů, ale i vládnoucích představitelů. Kniha *Židé, nebo Němci?* mapuje osudy německy mluvících Židů v Československu, Dolním Slezsku, Haliči i Německu. Publikaci doplňuje edice nově objevených dokumentů v archivu Spojených národů v New Yorku. Oficiální listiny i korespondence přibližují každodenní diskriminaci německy mluvících Židů v poválečném Československu a jejich snahu se ze země vystěhovat a dále zaznamenávají reakce mezinárodních organizací i jednotlivců na politiku československého státu.

Šmidrkalová, Michaela

Vyhlížení atomového věku I. Popularizace jaderné energie a energetiky v Československu v padesátých letech 20. století. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i., 2019. 127 s. Sešity Ústavu pro soudobé dějiny, 53. ISBN 978-80-7285-236-9

Studie se zabývá dobovými představami či obrazy (imagery) o jaderné energii a energetice. Tyto obrazy jsou zároveň umístěny do kontextu popularizace jaderné energie v Československu ve druhé polovině padesátých let.

Holečková, Marta Edith

Příběh zapomenuté univerzity. Universita 17. listopadu (1961-1974) a její místo v československém vzdělávacím systému a společnosti. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2019. 202 s. Fontes, 26. ISBN 978-80-7308-921-4

Publikace přináší pohled na jednu z podob zájem československé zahraniční politiky o země třetího světa. Ten nabýval od poloviny padesátých let 20. století rozmanitých podob. Jednou z nich bylo poskytování stipendií pro studium na zdejších vysokých školách zahraničním studentům. Tento trend narůstal a vyústil v roce 1961 v založení vysoké školy pro cizince - University 17. listopadu. Československá společnost byla díky ní prvně konfrontována s větším množstvím etnicky a kulturně odlišných lidí. Idea této univerzity byla založena na optimistickém předpokladu, že nynější studenti jsou budoucí součástí nově se rodících elit, které zaujmou důležité a vlivné posty v dekolonizovaném světě. Očekávání se ale z různých důvodů nenaplnovala, zájem československé zahraniční politiky o země třetího světa opadal, a univerzita byla proto v roce 1974 zrušena.

Těšínská, Emilie (ed.)

Československá jaderná a částicová fyzika: mezi SÚJV a CERN. Pamětnická ohlédnutí za českou a slovenskou spoluprací se Spojeným ústavem jaderných výzkumů (SÚJV) a Evropskou organizací pro jaderný výzkum (CERN). Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.: Praha: České vysoké učení technické v Praze, Ústav technické a experimentální fyziky, 2019. 551 s. ISBN 978-80-7285-231-4; ISBN 978-80-01-06638-6

Kniha je jedinečným příspěvkem k poznání mezioborové a internacionální problematiky dějin vědy na příkladu vývoje jaderné fyziky a je tvořena 35 zcela unikátními pamětnickými ohlédnutími za počátky české a slovenské spolupráce s mezinárodními vědeckými ústavy - Spojeným ústavem jaderných výzkumů v Dubně (Rusko) a Evropskou organizací jaderných výzkumů (CERN) v Ženevě (Švýcarsko).

Reiman, M. - Kolenovská, Daniela (ed.)

Čínský deník a skupina Listy, jaro 1981. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i., 2019. 163 s. Svědectví o době a lidech, 11. ISBN 978-80-7285-241-3

Kniha je unikátním ego-dokumentem a historickým pramenem k dějinám Československa v éře studené války, se zaměřuje na československo-čínské vztahy po úmrtí Mao Zedonga (1976). Skupina autorů exilového časopisu Listy se rozhodla kontakty zintenzivnit po roce 1979. Komentovaná edice cestovního deníku Michala Reimana z jara roku 1981 doplněná ze sbírky dokumentů Adolfa Müllera osvětluje názorový vývoj okruhu Listů na Čínu v kontextu oficiálních československo-čínských mezistranických vztahů na přelomu 70. a 80. let 20. století.

Vondrová, Jitka

Komunistická strana Československa. Komunistická strana Slovenska (prosinec 1967-říjen 1969). Byro ÚV KSČ pro řízení stranické práce v českých zemích (listopad 1968-říjen 1969). Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.: Brno: Doplněk, 2019. 712 s. Prameny k dějinám československé krize 1967-1970, 9/5. ISBN 978-80-7285-215-4; ISBN 978-80-7239-339-8

Publikace je 23. svazkem ediční řady Prameny k dějinám československé krize v letech 1967-1970. První část edice dokumentů je věnována aktivitám Komunistické strany Slovenska, zejména jejího vedení, předsednictva a ústředního výboru v časovém období od prosince 1967 do října 1969. Druhá část přibližuje činnost byra ÚV KSČ pro řízení stranické práce v českých zemích, jenž představoval náhradní řešení namísto přepokládané České komunistické strany jako součásti federalizované KSČ a byl v listopadu 1968 zřízen se záměrem upevnit mocenskou roli strany v Čechách a na Moravě.

Šimůnek, Michal (ed.) - Kostlán, Antonín (ed.)

Biografický slovník obětí nacistické perzekuce z řad vědecké obce v českých zemích 1939-1945. Vol. 1. Praha: Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-3614-6

První souborný biografický přehled přímých obětí nacistické okupace a druhé světové války z řad významných vědců působících v českých zemích. Vzhledem k tomu, že tito odborníci představovali nezanedbatelnou část společenské elity meziválečného Československa, umožňuje práce lépe pochopit i uplatňování diskontinuitních mechanismů ve vývoji české společnosti 20. století. První svazek obsahuje biografické medailony 71 významných vědeckých osobností, které zemřely v důsledku nacistického běsnění v letech 1939-1945. Každý medailon je doplněn podrobným výčtem archivních pramenů a bibliografickým soupisem.

a) Hlavní vědecké výsledky - výběrová bibliografie

Čapková, Kateřina

Asimilace: kritika jednoho pojmu. Výklady dějin Židů v českých zemích a v Polsku po druhé světové válce. *Soudobé dějiny*. Roč. 26, č. 1 (2019), s. 9-31. ISSN 1210-7050

Černá, Marie

Memory of the Warsaw Pact Intervention in the Post-August History 1968-1989. Manipulation, Oblivion, and Conservation. *Review of International American Studies*. Roč. 12, č. 2 (2019), s. 141-158. ISSN 1991-2773

Devátá, Markéta

The University of Political and Economic Sciences. *History of the University of Economics, Prague*. Vol. I. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019 - (Skřivan, A.; Tóth, A.), s. 81-96. ISBN 978-80-245-2255-5

Devátá, Markéta

Paměť pražského jara v českém veřejném prostoru padesát let poté. *Soudobé dějiny*. Roč. 26, č. 4 (2019), s. 522-539. ISSN 1210-7050

Ducháček, Milan

Čechoslovakismus v prvním poločase ČSR: státoptvorný koncept nebo floskule? *Čecho/slovakismus*. Praha: NLN, 2019 - (Hudek, A.; Kopeček, M.; Mervart, J.), s. 149-181. ISBN 978-80-7422-679-3; ISBN 978-80-7285-229-1

Gjuričová, Adéla

Too Ideal to Be a Parliament. The Representative Assemblies in Socialist Czechoslovakia, 1948-1989. *The Ideal of Parliament in Europe since 1800*. London: Palgrave Macmillan, 2019 - (Aerts, R.; van Baalen, C.; te Velde, H.; van der Steen, M.; Recker, M.), s. 199-217. Palgrave Studies in Political History. ISBN 978-3-030-27704-8

Gjuričová, Adéla

Proměna socialistického člověka v liberální individuum? Psychoterapie v Československu po roce 1968/31. *Architekti dlouhé změny. Expertní kořeny postsocialismu v Československu*. Praha: Argo, 2019 - (Kopeček, M.), s. 185-215. Historické myšlení, 77. ISBN 978-80-257-2808-6

Gjuričová, Adéla

European History Reloaded. The Case of Czechoslovak Communism. *EuropeNow*. Roč. 2019, č. 29 (2019)

Gjuričová, Adéla

Jiná revoluce. *Paměť a dějiny*. Roč. 13, č. 3 (2019), s. 3-10. ISSN 1802-8241

Gjuričová, Adéla

EuParl.net Newsletter (Spring/Summer 2019). 2019 [ostatní výsledky]

- Gjuričová, Adéla (ed.) - Zahradníček, Tomáš (ed.)
Kořeny a tváře národního parlamentu. Česká národní rada 1968-2018. Sborník z konference konané 17.-18. května 2018 v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., 2019. 107 s. ISBN 978-80-7285-218-5
- Hermann, Tomáš - Janko, J.
Století české biologie II. Botanika a související obory za první republiky. *Živa*. Roč. 67, č. 2 (2019), s. 53-56. ISSN 0044-4812
- Hermann, Tomáš - Janko, J.
Století české biologie III. Zoologie a související obory za první republiky. *Živa*. Roč. 67, č. 3 (2019), s. 98-101. ISSN 0044-4812
- Hermann, Tomáš - Janko, J.
Století české biologie IV. Rozvoj nových biologických specializací. *Živa*. Roč. 67, č. 4 (2019), s. 146-148. ISSN 0044-4812
- Hlaváček, Jiří
Etické aspekty zpřístupňování orálně-historických pramenů (nejen) ve virtuálním prostoru. *Memo. Časopis pro orální historii*. Roč. 9, č. 2 (2019), s. 25-40. ISSN 1804-753X
- Hlaváček, Jiří
K institucionálnímu vývoji lidové umělecké výroby v Československu po roce 1945. *Kulturní studia*. Roč. 7, č. 1 (2019), s. 3-20. ISSN 2533-7599
- Hlaváček, Jiří
Metodické postupy archivace orálně-historických pramenů v digitálním věku. *Archivní časopis*. Roč. 69, č. 4 (2019), s. 53-65. ISSN 0004-0398
- Hlaváček, Jiří
Vojáci, společnost a „zlatá šedesátá“. *Kulturní studia*. Roč. 7, č. 2 (2019), s. 54-76. ISSN 2533-7599
- Jindra, Jiří
Sto let od narození profesora Eduarda Hály. *Chemické listy*. Roč. 113, č. 10 (2019), s. 630-631. ISSN 0009-2770
- Kocian, Jiří
Stranicko-politický systém. *Encyklopedie českých právních dějin*. Vol. 16. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019 - (Schelle, K.; Tauchen, J.), s. 822-828. ISBN 978-80-7380-761-0
- Kocian, Jiří
Zahraniční odboj a Masarykova koncepce československého státu. *Československo. Sto let zápasů o ideály státu. XXXI. Letní škola historie*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2019 - (Kohnová, J.; Holubová, B.), s. 11-36. ISBN 978-80-7603-049-7

Kokoška, Stanislav

Na domácí frontě. Květnové povstání 1945. *Vítězství a osvobození 1945*. Praha: Historický ústav, 2019 - (Němeček, J.; Prokš, P.; Voráček, E.), s. 65-82. Opera Instituti historici Pragae, A 88. ISBN 978-80-7286-334-1

Kokošková, Z. - Kokoška, Stanislav

Porady německého státního ministra K. H. Franka s oberlandráty-inspektory 1943-1944 (edice dokumentů). *Paginae historiae*. Roč. 27, č. 1 (2019), s. 639-673. ISSN 1211-9768

Kokoška, Stanislav - Hlavienka, L.

Průmyslové dělnictvo 1938-1948. Edice dokumentů. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.: Opava: Slezská univerzita v Opavě / Fakulta veřejných politik v Opavě, 2019. 209 s. ISBN 978-80-7285-209-3

Kolenovská, Daniela

Čínská otázka v agendě československých státních a stranických orgánů. *Čínský deník a skupina Listy, jaro 1981*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., 2019 - (Kolenovská, D.), s. 128-146. Svědectví o době a lidech, 11. ISBN 978-80-7285-241-3

Kolenovská, Daniela

Mobilizace místo piety a smíření. Nový ruský narativ českých dějin 20. století. *Dějiny a současnost*. Roč. 41, č. 5 (2019), s. 24-29. ISSN 0418-5129

Kopeček, Michal

Czech Communist Intellectuals and the 'National Road to Socialism'. Zdeněk Nejedlý and Karel Kosík, 1945-1968. *Ideological Storms. Intellectuals, Dictators, and the Totalitarian Temptation*. Budapest: CEU Press, 2019 - (Tismaneanu, V.; Iacob, B.), s. 345-389. ISBN 978-963-386-303-9

Kopeček, Michal

Čechoslovakismus: zastřené dějiny jednoho pojmu. *Čecho/slovakismus*. Praha: NLN, 2019 - (Hudek, A.; Kopeček, M.; Mervart, J.), s. 11-40. ISBN 978-80-7422-679-3; ISBN 978-80-7285-229-1

Kopeček, Michal

Czechoslovak Interwar Democracy and Its Critical Introspections. *Journal of Modern European History*. Roč. 17, č. 1 (2019), s. 7-15. ISSN 1611-8944

Kopeček, Michal

Sovereignty, 'Return to Europe' and Democratic Distrust in the East after 1989 in the Light of Brexit. *Contemporary European History*. Roč. 28, č. 1 (2019), s. 73-76. ISSN 0960-7773

Kopeček, Michal

The Socialist Conception of Human Rights and Its Dissident Critique. Hungary and Czechoslovakia, 1960s-1980s. *East Central Europe*. Roč. 46, 2/3 (2019), s. 261-289. ISSN 0094-3037

Kostlán, Antonín

Českoslovenští vědci v německém exilu. *Uprchlíci a azylanti v zemi sousedů. Československo a Německo v letech 1933 až 1989*. Praha: Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., 2019 - (Brandes, D.; Ivaničková, E.; Pešek, J.), s. 267-280. Publikace Česko-německé komise historiků, 2. ISBN 978-80-88304-04-3

Kovařík, David

Nucené migrace v blízkosti československých státních hranic v období studené války. *Železná opona 1948-1989. Odborný katalog*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2019, s. 75-81. ISBN 978-80-87896-69-3

Kovařík, David

Sudetská župa (1939-1945). *Encyklopedie českých právních dějin*. Vol. 16. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019 - (Schelle, K.; Tauchen, J.), s. 871-879. ISBN 978-80-7380-761-0

Kovařík, David

Zwangsmigrationen im tschechischen Grenzgebiet zwischen 1948 und 1955. *Vertreibungen im Kommunismus. Zwangsmigrationen als Instrument kommunistischer Politik*. Halle (Saale): Mitteldeutscher Verlag, 2019, s. 122-136. ISBN 978-3-96311-148-8

Kovařík, David

Zwangsmigrationen nahe der tschechoslowakischen Staatsgrenze während des Kalten Krieges. *Der Eiserner Vorhang 1948-1989. Fachkatalog*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2019, s. 83-90. ISBN 978-80-87896-70-9

Kovařík, David

Zaniklá sídla jako místo paměti českého pohraničí. *Kulturní studia*. Roč. 7, č. 1 (2019), s. 43-65. ISSN 2533-7599

Maršálek, Zdenko

Neúspěch státně-občanského konceptu čechoslovakismu: menšiny v armádě 1918-1945. *Čecho/slovakismus*. Praha: NLN, 2019 - (Hudek, A.; Kopeček, M.; Mervart, J.), s. 202-222. ISBN 978-80-7422-679-3; ISBN 978-80-7285-229-1

Maršálek, Zdenko

TGM jako armádní symbol. Masarykovský kult v československé armádě 1918-1945. *Souboj mečů, idejí a charakterů. K životnímu jubileu prof. Ivana Šedivého*. Praha: Lidové noviny, 2019, s. 169-182. České dějiny, 12. ISBN 978-80-7422-725-7

Mücke, Pavel

O dějinách a paměti vysokoškolských studentů a studentek. *Sto studentských revolucí. Studenti v období pádu komunismu - životopisná vyprávění*. Praha: Karolinum, 2019, s. 33-71. ISBN 978-80-246-4450-9

Mücke, Pavel - Čabáková, T.

Dovolená u Jadranu nebyla pro každého. *Samet 1989*. Brno: CPress, 2019 - (Čabáková, T.), s. 116-123. ISBN 978-80-264-2809-1

Mücke, Pavel

Tenkrát v Listopadu... Malé historiografické zamyšlení nad vzpomínkovými pracemi studentů a studentek z revoluce 1989 v kontextu českých soudobých dějin a v procesu utváření kolektivní paměti české společnosti. *Historica. Revue pro historii a příbuzné vědy*. Roč. 10, č. 2 (2019), s. 78-90. ISSN 1803-7550

Mücke, Pavel - Vaněk, Miroslav

Cestou do hlubin študákovy „zelené“ duše aneb Nad dějinami a pamětí vojenských kateder vysokých škol v předlistopadovém Československu. *Souboj mečů, idejí a charakterů. K životnímu jubileu prof. Ivana Šedivého*. Praha: Lidové noviny, 2019, s. 330-341. České dějiny, 12. ISBN 978-80-7422-725-7

Nosková, Helena (ed.) - Virdzeková, A. (ed.)

Slovensko-české reminiscencie. K 100. výročí Československa. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2019. 221 s. ISBN 978-80-7285-237-6

Olšáková, Doubravka

Czechoslovak Ambitions and Soviet Politics in Eastern Europe: Pugwash and the Soviet Peace Agenda in the 1950s and 1960s. *Science, (Anti-)Communism and Diplomacy. The Pugwash Conferences on Science and World Affairs in the Early Cold War*. Leiden: Brill, 2019 - (Kraft, A.; Sachse, C.), s. 259-285. History of Modern Science, 3. ISBN 978-90-04-34015-2

Pehe, Veronika

Authenticating the Past. Archives, Secret Police and Heroism in Contemporary Czech Representations of Socialism. *Perceptions of Society in Communist Europe. Regime Archives and Popular Opinion*. London: Bloomsbury Academic, 2019 - (Blaise, M.), s. 207-222. ISBN 978-1-3500-5171-3

Pehe, Veronika

The Wild 1990s. „Transformation Nostalgia” Among the Czech Student Generation of 1989. *East Central Europe*. Roč. 46, č. 1 (2019), s. 111-134. ISSN 0094-3037

Pernes, Jiří

Zostřování třídního boje v politice Komunistické strany Československa na přelomu let 1948-1949. *Hubert Valášek archivář, historik a přátelský kolega. Sborník studií a vzpomínek k nedožitým 70. narozeninám*. Brno: Moravský zemský archiv v Brně, 2019 - (Čerňušák, T.; Šustek, V.), s. 137-147. ISBN 978-80-88145-33-2

Roubal, Petr

Plánování Prahy v 80.-90. letech. Sebedestrukce urbanistické expertizy. *Architekti dlouhé změny. Expertní kořeny postsocialismu v Československu*. Praha: Argo, 2019 - (Kopeček, M.), s. 315-354. Historické myšlení, 77. ISBN 978-80-257-2808-6

Schindler-Wisten, Petra

Jak naskočit do rozjetého vlaku? *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 40-52. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Schindler-Wisten, Petra

Metodika a praxe po dvaceti letech. *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 16-28. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Schindler-Wisten, Petra

Zpráva o projektu - Studentská generace roku 1989 v časoběrné perspektivě. Životopisná interviews po dvaceti letech. *Memo. Časopis pro orální historii*. Roč. 9, č. 2 (2019), s. 123-124. ISSN 1804-753X

Schindler-Wisten, Petra

Jeden narátor, tři tazatelé, dvacet let. Několik postřehů z longitudinálního orálně historického výzkumu očima tazatelky. *Memo. Časopis pro orální historii*. Roč. 9, č. 2 (2019), s. 41-60. ISSN 1804-753X

Smetana, Vít

Czechoslovakia and the Western Powers on the Path to Munich. A Problem of Mutual (Mis)understanding. *Securitas imperii*. Roč. 35, č. 2 (2019), s. 124-147. ISSN 1804-1612

Smetana, Vít

Deset tezí o paktu Molotov - Ribbentrop. K 80. výročí události, jež osudově zasáhla východní Evropu. *Dějiny a současnost*. Roč. 41, č. 7 (2019), s. 31-34. ISSN 0418-5129

Smetana, Vít - Šustrová, R.

České země za druhé republiky a nacistické okupace, 1938-1945. *Dějiny Česka*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2019 - (Klápště, J.; Šedivý, I.), s. 251-281. Dějiny států. ISBN 978-80-7422-338-9

Sommer, Vítězslav

The Economics of Everyday Life in „New” Socialism. Czechoslovak Public Economics and Economic Reform in the Prague Spring Era. *History of Political Economy*. Roč. 51, Supplement 2019 (2019), s. 52-72. ISSN 0018-2702

Sovilj, Milan

Počátky československé a jugoslávské exilové vlády v Londýně za druhé světové války. Očekávání, možnosti a realita. *Soudobé dějiny*. Roč. 26, č. 4 (2019), s. 472-493. ISSN 1210-7050

Spurný, Matěj

Mezi vědou a politikou. Ekologie za socialismu a kapitalismu (1975-1995). *Architekti dlouhé změny. Expertní kořeny postsocialismu v Československu*. Praha: Argo, 2019 - (Kopeček, M.), s. 267-313. Historické myšlení, 77. ISBN 978-80-257-2808-6

Suk, Jiří

Oči, uši a paže tajné komunistické policie v Československu (1948-1989). *Souboj mečů, idejí a charakterů. K životnímu jubileu prof. Ivana Šedivého*. Praha: Lidové noviny, 2019, s. 278-315. České dějiny, 12. ISBN 978-80-7422-725-7

Suk, Jiří

„Pád železné opony v Československu”. *Sametová revoluce. Pád železné opony. 1989*. Praha: Správa Pražského hradu, 2019, s. 12-15. ISBN 978-80-88315-00-1

Šimůnek, Michal V.

Action T4 in Bohemia and Moravia and Its Context, 1939-1941. *Mass Murder of People with Disabilities and the Holocaust*. Berlin: Metropol, 2019 - (Bailer, B.; Wetzel, J.), s. 127-134. IHRA series, 5. ISBN 978-3-86331-459-0

Šimůnek, Michal V. - Sekerák, J.

Das Mendelianum des Mährischen Landesmuseums in Brünn, Tschechien. *Biologie in unserer Zeit (BUIZ)*. Roč. 49, č. 3 (2019), s. 223-224. ISSN 0045-205X

Novák, M. - Petr, V. - Šimůnek, Michal V.

K otázkám ochrany historických zdravotnických dat v archivech České republiky z pohledu dějin medicíny. *Acta Universitatis Carolinae - Historia Universitatis Carolinae Pragensis*. Roč. 59, č. 1 (2019), s. 149-158. ISSN 0323-0562

Kraus, I. - Semotanová, Eva - Kukul, Z. - Štrbáňová, Soňa - Bečvářová, M. - Bečvář, J.

Věda v českých zemích: dějiny fyziky, geografie, geologie, chemie a matematiky. Praha: ČVUT, 2019. 556 s. ISBN 978-80-01-06557-0

Těšínská, Emilie

Habilitace Julia Suchého z teoretické fyziky na české technice v Praze. *Acta Universitatis Carolinae - Historia Universitatis Carolinae Pragensis*. Roč. 59, č. 1 (2019), s. 11-31. ISSN 0323-0562

Těšínská, Emilie

Start profesní kariéry nestora československých jaderných oborů prof. ing. Čestmíra Šimáně, DrSc. *Bezpečnost jaderné energie*. Roč. 27, 1/2 (2019), s. 39-52. ISSN 1210-7085

Tůma, Oldřich

Ještě jednou odsun. *Souboj mečů, idejí a charakterů. K životnímu jubileu prof. Ivana Šedivého*. Praha: Lidové noviny, 2019, s. 342-365. České dějiny, 12. ISBN 978-80-7422-725-7

Tůma, Oldřich

Die Samtene Revolution und der Wenzelplatz. *Religion und Gesellschaft in Ost und West*. Roč. 47, č. 9 (2019), s. 21-23. ISSN 2235-2465

Vaněk, Miroslav

Časoběrný přístup a orální historie. *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 52-65. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Vaněk, Miroslav

Generace. *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 71-138. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Vaněk, Miroslav

Proč studenti napodruhé? *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 28-40. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Vaněk, Miroslav

Od Sta studentských revolucí ke Stu studentským evolucím. K metodě prvního longitudiálního projektu české orální historie. *Národopisná revue*. Roč. 29, č. 1 (2019), s. 65-71. ISSN 0862-8351

Vaněk, Miroslav

Listopad 1989. Mezi symbolem a historií. VIII. Slavnostní přednášky Akademie věd České republiky Praha: Academia, 2019, 54 s. ISBN 978-80-200-3059-7

Vilímek, Tomáš

Emigrace jako forma protestu v letech 1968/69 až 1989. *Uprchlíci a azylanti v zemi sousedů. Československo a Německo v letech 1933 až 1989*. Praha: Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i., 2019 - (Brandes, D.; Ivaničková, E.; Pešek, J.), s. 293-302. Publikace Česko-německé komise historiků, 2. ISBN 978-80-88304-04-3

Vilímek, Tomáš

Podnikový management v Československu. Od socialismu ke kapitalismu. *Architekti dlouhé změny. Expertní kořeny postsocialismu v Československu*. Praha: Argo, 2019 - (Kopeček, M.), s. 103-153. Historické myšlení, 77. ISBN 978-80-257-2808-6

Wohlmuth Markupová, Jana

Sametová revoluce jako symbolické centrum. *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 65-70. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Wohlmuth Markupová, Jana

Variace revoluce. *Sto studentských evolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989. Životopisná vyprávění v časoběrné perspektivě*. Vol. 1. Praha: Academia, 2019, s. 139-184. Historie. ISBN 978-80-200-3024-5

Wohlmuth Markupová, Jana

„Sametová“ zkušenost. Studentští revolucionáři z listopadu 1989, Václav Havel a (nepolitická) politika. *Soudobé dějiny*. Roč. 26, 2/3 (2019), s. 257-287. ISSN 1210-7050

Zahradníček, Tomáš

Debáty o čechoslovákismu a Čechoslovácích na konci federace. *Čecho/slovakismus*. Praha: NLN, 2019 - (Hudek, A.; Kopeček, M.; Mervart, J.), s. 359-376. ISBN 978-80-7422-679-3; ISBN 978-80-7285-229-1

Rozsáhlé tituly, na jejichž přípravě a tvorbě se podíleli někteří odborníci či odbornice z Ústavu pro soudobé dějiny.

Franc, Martin - Dvořáčková, Věra - Kunštát, Miroslav - Jůnová Macková, Adéla - Kábová, Hana - Šoukal, Jiří - Gecko, Tomáš - Hudek, A. - Míšková, Alena - Brádlarová, Daniela - Boháček, Jan - Josefovičová, Milena - Těšínská, Emilie - Hermann, Tomáš - Sommer, Vítězslav - Mervart, Jan - Kmochová, Nataša
Dějiny Československé akademie věd I. 1952-1962. Praha: Academia: Praha: Masarykův ústav a Archiv AV ČR, 2019. 831 s. ISBN 978-80-200-3053-5; ISBN 978-80-88304-17-3

Semotanová, Eva - Zudová-Lešková, Zlatica - Močičková, Jitka - Cajthaml, J. - Seemann, P. - Bláha, J. D. - Němeček, J. - Soukup, P. - Zimová, R. - Burda, T. - Vaňková, Z. - Jílková, P. - Janata, T. - Štych, P. - Paluba, D. - Fialová, D. - Stará, L. - Cehák, V. - Padevět, J. - Němečková, D. - Havlíček, J. - Ledecká, K. - Vilímek, Tomáš - Kučera, Z. - Kučerová, S. R. - Boukal, R. - Martínek, J. - Fáber, M. - Šantrůčková, M.
Český historický atlas. Kapitoly z dějin 20. století. Praha: Historický ústav, 2019. 297 s. Práce Historického ústavu AV ČR, v.v.i. ISBN 978-80-7286-346-4

Klápště, Jan (ed.) - Šedivý, Ivan (ed.)

Dějiny Česka. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2019 - (Klápště, J.; Šedivý, I.), 352 s. Dějiny států. ISBN 978-80-7422-338-9

Tituly, jež z hlediska časového vymezení nespádají do rámce soudobých dějin. Jedná se o práce realizované v rámci činnosti Centra dějin vědy, které se zabývá interdisciplinárním studiem vědy od středověku do současnosti; zaměření ÚSD na dějiny vědy je obsaženo i ve zřizovací listině.

Hadravová, Alena - Hadrava, Petr

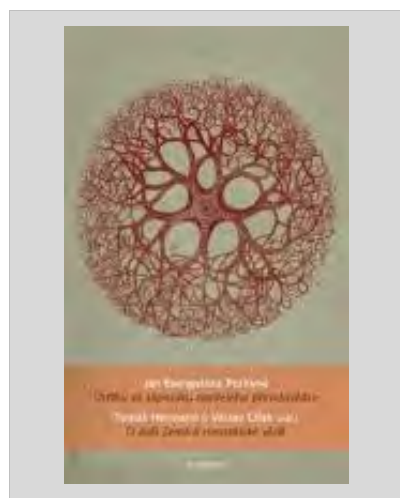
Sféra Iohanna de Sacrobosco - středověká učebnice základů astronomie. Praha: Akropolis: Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.: Praha: Astronomický ústav AV ČR, v.v.i., 2019. 368 s. ISBN 978-80-7470-267-9; ISBN 978-80-7285-227-7; ISBN 978-80-907269-3-2

Latinský Traktát o sféře světa anglického astronoma 13. století Iohanna de Sacrobosco, působícího na univerzitě v Paříži, se stal základní učebnicí astronomie, která byla čtena a studována až do 17. století. Kniha přináší edici latinského znění práce a její první český překlad, provázený řadou vysvětlujících dodatků. Cílem edice je zprostředkovat českému čtenáři jedno ze základních děl, která se podílela na vývoji evropského myšlení a vzdělanosti.

Hermann, Tomáš (ed.) - Cílek, Václav (ed.) - Loužil, J.

Jan Evangelista Purkyně: Útržky ze zápisníku zemřelého přírodovědce. Sborník esejí: O duši Země a romantické vědě. 2. upravené. - Praha: Academia, 2019. 318 s. ISBN 978-80-200-3037-5

Ve filosofickém vyznání a syntéze životních názorů nejvýznamnějšího českého přírodovědce jeho doby můžeme spatřovat klasické dílo české literatury poloviny 19. století, které však mělo historickou smůlu v tom, že vyšlo anonymně, německy a daleko od Prahy. Lze ho číst jako pohled na evoluci před Darwinem i jako naturfilosofický a poetický doplněk díla K. H. Máchy či B. Němcové, se kterými souzní. Tato kniha v novém, upraveném vydání přináší komentovaný úplný překlad Purkyňova klasického textu.

Štrbáňová, Soňa

Bohuslav Raýman. Vědec, vlastenec a Evropan. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2019. 297 s. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky, 1. ISBN 978-80-88018-23-0

Bohuslav Raýman (1852-1910) byl českým chemikem, popularizátorem vědy a předním organizátorem jazykově české vědy na rozhraní 19. a 20. století. Monografie se zabývá profesionálními i osobnostními aspekty této postavy. Předkládá nejen nové poznatky o Raýmanově životě a díle, nýbrž též o jeho úsilí propojit vědu a umění v české společnosti, vymýtit nacionalismus a provinciálnost z české vědy a integrovat českou vědu a kulturu do mezinárodních proudů.

Hadravová, Alena (ed.) - Hadrava, Petr (ed.) - Lippincott, K. (ed.)

The Stars in the Classical and Medieval Traditions. Praha: Scriptorium, 2019. 483 s. ISBN 978-80-88013-88-4; ISBN 978-80-7285-216-1; ISBN 978-80-907269-1-8

Hadravová, Alena (ed.) - Hadrava, Petr (ed.) - Lippincott, K. (ed.)

The Stars in the Classical and Medieval Traditions. E-book Augmented with Transcriptions of the Known Revised Aratus Latinus Manuscripts. Praha: Institute of Contemporary History of the Czech Academy of Sciences: Praha: Astronomical Institute of the Czech Academy of Sciences: Dolní Břežany: Scriptorium, 2019. 764 s. ISBN 978-80-7285-226-0; ISBN 978-80-907269-2-5; ISBN 978-80-88013-89-1

Hadravová, Alena

Manilius's Symbolism in the Park Sculptures of the Lnáře Castle. Praha: Scriptorium, 2019 - (Hadravová, A.; Hadrava, P.; Lippincott, K.), s. 253-270. ISBN 978-80-88013-88-4

Hadravová, Alena

Preliminary Transcription of the Manuscripts with the Revised Aratus Latinus (RAL). Praha: Scriptorium, 2019 - (Hadravová, A.; Hadrava, P.; Lippincott, K.), s. 487-764. ISBN 978-80-88013-89-1

Hadravová, Alena

The Star Catalogue of the Revised Aratus Latinus: The manuscript evidence Set in Context. Praha: Scriptorium, 2019 - (Hadravová, A.; Hadrava, P.; Lippincott, K.), s. 361-483. ISBN 978-80-88013-88-4

Hadravová, Alena

Česká literatura 16. a počátku 17. století v interdisciplinární diskuzi (anketa). *Česká literatura*. Roč. 67, č. 6 (2019), s. 901-903. ISSN 0009-0468

b) Významné akce, které pracoviště (spolu)pořádalo

Demokratická revoluce 1989. Třicet let poté

K nejvýznamnějším akcím roku 2019 patřilo uspořádání konference u příležitosti třicátého výročí sametové revoluce ve dnech 6.-8. listopadu 2019 v prostorách Senátu Parlamentu České republiky (ve spolupráci se Senátem Parlamentu ČR a Ústavem pro studium totalitních režimů). Konferenční vystoupení a následné diskuse se vztahovaly především k těmto otázkám: Jak dnes vnímá generace studentů z roku 1989 sebe samu? Co se během listopadových událostí odehrávalo v politických institucích? Jakou cestu ušla česká média? Jak se změnila česká společnost? Konference se zúčastnilo množství renomovaných badatelů a badatelek nejen z tuzemských pracovišť, ale také ze zahraničí (James Krapfl, David Priestland, Ljubica Spaskovska, Paweł Ukielski, Tim Haughton, Seán Hanley, Françoise Mayer a mnozí další).

Přehled některých dalších akcí, které Ústav pro soudobé dějiny pořádal či spolupřádal v roce 2019, řazeno chronologicky.

Beyond 1989. Hopes and Disillusions after Revolutions. A Global Approach

Praha - Karolinum, Filozofická fakulta UK a Francouzský institut v Praze, 6.-7. 12. 2019; partneři: Institut français Prague (IFP), FHS UK, Centre of French Civilization and Francophone Studies of Warsaw University (CCFEF), Scientific Centre of the Polish Academy of Sciences in Paris, Institute of Polish Culture of the University of Warsaw (IKP), CNRS Research Unit LADYSS (University Paris I Panthéon-Sorbonne) a GDR Europe Médiane (CNRS)

Workshop: Normalizace humanitních věd v Československu

Centrum mediévistických studií při Akademii věd ČR a Univerzitě Karlově, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i., a Ústav české literatury a komparatistiky FF UK, 14.-15. 10. 2019

Workshop: Konečně sami. Národní stát, reprezentace a suverenita ve střední Evropě po roce 1989

České centrum Bratislava, 25.-26. 9. 2019; partneři: Historický ústav SAV, České centrum Bratislava a Katedra politologie FiF UK

How We Remember. The Memory of Communism - Its Forms, Manifestations, Meanings

Goethe-Institut Praha, 17.-18. 9. 2019;
partneři: European Network Remembrance and Solidarity, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Deutsches Historisches Institut Warschau, Goethe-Institut Tschechien, Heinrich-Böll-Stiftung Prag

Trajektorie migrací a mobilit Romův Evropě a mimo ni

Vila Lanna Praha, 16.-18. 9. 2019; Pražské fórum pro romské dějiny při ÚSD AV ČR

100 studentských (r)evolucí

Knihovna Václava Havla, 24. 5. 2019;
partneři: Knihovna Václava Havla, Fakulta humanitních studií UK

Rok 1939 - čekání na válku: Československá státnost v ohrožení a naději

Senát Parlamentu České republiky, 15. 3. 2019;
partneři: Historický ústav AV ČR, Muzeum Slovenského národného povstania a Ústav pro studium totalitních režimů

Entering the Parliamentary Stage - Women in Parliament and Politics in International Comparison

Berlín, Deutscher Bundestag, 6.-8. 3.
2019 spolupořadatelství konference u
příležitosti 100. výročí zavedení ženského
volebního práva v Německu (a v
Československu)

V souvislosti s výročím roku 1989 připravili pracovníci a pracovnice Ústavu pro soudobé dějiny další doprovodné akce, případně se podíleli na zpracování odborné části - zejména výstavy a také videomapping u příležitosti výročí tzv. sametové revoluce, které jsou prezentovány dále.

Vedle toho se pracoviště významně zapojilo do programu Týdne vědy a techniky Akademie věd České republiky, zejména prostřednictvím přednášek pro veřejnost:

- Osudy českých vědců a vědkyň v exilu 1948-1989, 14. 11. 2019, Muzeum Vysočiny Jihlava (doc. Soňa Štrbáňová);
- Sto studentských (r)evolucí: Vysokoškolští studenti roku 1989 v časosběrné perspektivě, 16. 11. 2019, Akademie věd, Národní třída (dr. Petra Schindler-Wisten, Mgr. Jana Wohlmuth Markupová, dr. Veronika Pehe);
- Disent a dnešek. Panelová diskuse o významu disentu v minulosti a dnes, 16. 11. 2019, Akademie věd, Národní třída (Mgr. Kristina Andělová, dr. Joseph Grim Feinberg, dr. Jan Matonoha, Matěj Mětelec);
- Sametová revoluce po třiceti letech (promítání dokumentu a beseda s pamětníky), 16. 11. 2019, Akademie věd, Národní třída (prof. Miroslav Vaněk);
- Listopad 1989 očima zahraničních bohemistů a historiků (panelová diskuse), 17. 11. 2019, Akademie věd, Národní třída (doc. Pavel Mücke a zahraniční hosté Christiane Brenner, Hana Píchová, Peter Bugge, Sarah Lemmen).

Výstava: Listopad 89. Cestou k demokracii. Galerie Věda a umění v budově Akademie věd, 11. listopadu - 14. prosince 2019.

Výstava přiblížila historické rámce a pamětnické perspektivy sametové revoluce roku 1989. Její časový záběr (s dílčími a nezbytnými kontextovými přesahy) pokrýl události od studentských demonstrací 17. listopadu, přes studentskou a divadelní stávkou a vznik Občanského fóra, až po zvolení dramatika, bývalého disidenta a opozičního vůdce Václava Havla prezidentem na konci prosince 1989. Vedle zveřejnění unikátních dobových materiálů či retrospektivně pořízených pamětních svědectví v podobě orálně-historických rozhovorů patřila k hlavním ideovým cílům výstavy snaha o zdůraznění skutečnosti, že pro společnost klíčové hodnoty jako demokracie, svoboda, pluralita, názorová otevřenost a tolerance nejsou samozřejmým a jednorázovým „darem“, který revoluce přinesla, ale jsou spíše cestami a podobami, které jsou kontinuálně (znovu)vytvářeny.¹

¹ Fotografie ze zahájení výstavy 11. 11. 2019. Foto: Jiří Hlaváček

Výstava: Havel na Hrad - Příběh roku 1989, 6. listopadu - 15. prosince 2019, vestibul Národního archivu, výstavu připravil Národní archiv ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny, Knihovnou Václava Havla, Archivem Kanceláře prezidenta republiky a Kabinetem dokumentace a historie Vězeňské služby ČR

Ideovým záměrem výstavy bylo na půdorysu cesty Václava Havla od disentu na Hrad dokumentovat přerod naší společnosti z totalitní na demokratickou a zároveň představit bohatství archivních fondů a sbírek Národního archivu odborné i laické veřejnosti. Vystaveny byly originály a v menší míře kopie archiválií z fondů a sbírek Národního archivu a dalších paměťových institucí - například dokumenty z vězeňského spisu Václava Havla, petice za propuštění Václava Havla, originál dopisu signatářů petice Několik vět předsedovi vlády Ladislavu Adamcovi podepsaný Václavem Havlem, dokumenty z fondu ÚV KSČ, které dokládají postup tehdejšího režimu na konci jeho existence (zápisy z mimořádného zasedání ÚV KSČ v listopadu 1989 či dopis Miloše Jakeše Michailu Gorbačovovi) a také četné fotografie z této doby. K oživení výstavy bylo vystaveno i několik trojrozměrných exponátů mimo jiné osobní počítač Václava Havla, který mu byl zabaven StB, či vězeňský oděv z doby věznění v roce 1989.

Videomapping k 30. výročí 17. 11. 1989, projekce na budovu Akademie věd na Národní třídě, 16. 11. 2019, několik projekcí v půlhodinových intervalech od 18 hodin do 19:30²

² Snímky z projekcí. Foto: Jana Plavec, Akademie věd ČR.

c) Vzdělávací činnost

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., dlouhodobě spolupracuje s vysokými školami; na pedagogické činnosti vysokých škol se podílí téměř dvě desítky pracovníků a pracovníc ústavu. Pracoviště má uzavřenu dohodu o spolupráci při uskutečňování doktorského studijního programu Moderní dějiny s Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy. Dále spolupracuje při realizaci programu doktorského studia (Soudobé evropské kulturní dějiny, Obecná antropologie - integrální studium člověka) také s Fakultou humanitních studií Univerzity Karlovy (UK), Filozofickou fakultou UK (Politologie, Historické vědy), Přírodovědeckou fakultou UK (Filosofie a dějiny přírodních věd), Fakultou humanitních studií UK, Fakultou filozofickou Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Filozofickou fakultou Univerzity Pardubice.

Rozsáhlá je participace výzkumných pracovníků a pracovníc ústavu na výuce pregraduální. Vedle fungování společných pracovišť s Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy (Institut mezinárodních studií) a s Fakultou humanitních studií Univerzity Karlovy (pracoviště Orální historie a soudobé dějiny) se jedná o výuku a přednáškovou činnost také na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Masarykově univerzitě v Brně, Filozofické fakultě UK, Univerzitě v Hradci Králové.

Kromě aktivit „vysokoškolských“ ÚSD participuje na středoškolské výuce, ať již formou přednášek, spolupořadatelstvím soutěže České asociace orální historie o nejlepší studentskou práci či participací v porotě studentských soutěží.

d) Činnost pro praxi

V rámci popularizace dějin byl vytvořen tematický web 100 studentských revolucí. Vysokoškolští studenti roku 1989 v časosběrné perspektivě (www.studenti89.usd.cas.cz). Web přináší reflexe téměř stovky bývalých vysokoškolských studentů z roku 1989 na tři stěžejní témata: 1) Co se vám vybaví, když se řekne listopad 1989? 2) Jak vnímáte současnou mladou generaci? 3) Co považujete za své životní mezníky? Web je doplněn historickým exkurzem, ale také ukázkami tří protestních (textových) her z let 1988-1989, které byly přeprogramovány tak, aby bylo možné je spustit přímo v internetovém prohlížeči. Jedná se o hry: Přestavba; Indiana Jones na Václavském náměstí; 17. 11. 1989.

Do Digitálních sbírek Centra orální historie ÚSD byl také převzat jako bezplatný dar k dalšímu badatelskému a vzdělávacímu využití obsáhlý soubor dobových plakátů, transparentů a petic ze sametové revoluce roku 1989 od soukromého sběratele Jiřího Lacmana z Prahy-Žižkova.

e) Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce se rozvíjí na základě úspěšného řešení ukončených a stávajících projektů a v aktivním přístupu k nově vyhlášeným soutěžím. ÚSD sleduje dlouhodobou strategii zapojování se do mezinárodní vědecké sítě tak, aby byla zajištěna kontinuita mezinárodní spolupráce v delším časovém horizontu.

V roce 2019 Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., participoval na těchto mezinárodních projektech:

- Horizon 2020: Articulating the free market: A cultural history of the economic transformation in Central Europe, 1989-1999 (Marie Skłodowska-Curie Action - Individual Fellowship, 2018-2022);
- Horizon 2020: JPICH Digital Heritage: European History Reloaded: Curation and Appropriation of Digital Audiovisual Heritage (koordinátor Utrecht University, 2018-2020)
- Horizon 2020, History of European Urbanism in the 20th Century (koordinátor Bauhaus-Universität Weimar, 2016-2021);
- ERC: Shaping a European Scientific Scene: Alfonsine Astronomy (koordinátor CNRS, Observatoire de Paris, 2017-2022);
- HERA_VICTOR-E: Visual Cultures of Trauma, Obliteration, and Reconstruction in Post-WW II Europe (2018-2021)

- EACEA (Education, Audio visual and Culture Executive Agency): Breaching the wall, we do need education! (koordinátor Fondazione Gramsci Emilia-Romagna-Onlus, Bologna, 2019-2021).

Úspěšně byl završen projekt Inter-Excellence (výzva Inter-Vector): Parliaments in Transition, odborná oponentní rada navrhla klasifikovat míru splnění výsledků jako vynikající. Zároveň hlavní řešitelka získala podporu pro „návazný“ projekt výzvy Inter-Vector s názvem „Parliamentary Cultures in Europe“: Ke společnému výzkumnému projektu. Hlavní řešitelka, Adéla Gjuričová, je mimo jiné také členkou výkonného výboru The European Information and Research Network on Parliamentary History (EuParl.net). V programu Inter-Excellence (podprogram Inter-Cost) ústav participuje - společně s Ústavem pro českou literaturu - také na projektu Média kulturní opozice v Československu.

V rámci mezinárodní spolupráce je potřeba zmínit také působení Doubravky Olšákové na pozici „Treasurer“ v DHST Commission on Science, Technology and Diplomacy.

f) Popularizační činnost

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., organizuje dva cykly tematických seminářů (badatelský seminář k soudobým dějinám a seminář k moderním židovským dějinám), které jsou otevřené odborné veřejnosti. Pravidelně se ÚSD podílí na akcích Festivalu Týden vědy a techniky, jež pořádá AV ČR. V rámci aktivit Akademie věd pak ředitel pracoviště prof. Miroslav Vaněk přednesl slavnostní přednášku z cyklu AV ČR - špičkový výzkum ve veřejném zájmu. Přednáška s názvem „Listopad 1989: mezi symbolem a historií“ se uskutečnila v Malém sálu paláce Žofín 21. října 2019, online byla přenášena Českou televizí a je dostupná v archivu ivysilani.³

Pracovníci a pracovnice ústavu ve spolupráci s médii (deníky, kulturní časopisy, rozhlas, televize) významným způsobem participují na popularizačních aktivitách moderních a soudobých dějin. V roce 2019 se jednalo celkem o 414 nejrůznějších mediálních výstupů (122 z celkového počtu bylo uveřejněno v měsíci listopadu): 260 online média, 79 tisk, 41 televize, 34 rozhlas. Pravidelně jsou pracovníci a pracovnice ÚSD zváni do pořadů Historie.cs, Hydepark a komentovaných zpravodajských relací.

V mezinárodním kontextu lze zmínit dvě významné popularizační akce:

- 1) Veřejně přístupný seminář Legacies of 1989: Czech-Romanian Perspectives s přednáškou „1989 in Czechoslovakia: Velvet Revolution as Popular Protest and Elite Politics“; seminář organizovalo 31. 10. 2019 České centrum Bukurešť společně s The Research Institute of the University of Bucharest.

³ <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10000000243-akademie-ved-cr-spickovy-vyzkum-ve-verejnem-zajmu/>.

- 2) Přednášku Zdenko Maršálka pro širokou veřejnost v rámci diskusního večera 7. 11. 2019: W dwóch mundurach. Obywatele czechosłowaccy między Wehrmachtem a wojskiem emigracyjnym. Akci pořádal Instytut Pamięci Narodowej, odbočka Katowice.

g) Významná ocenění

Michal V. Šimůnek získal Čestné uznání v rámci Ceny Miroslava Ivanova za knihu Zdraví nemocní říšští protektoři v Čechách a na Moravě 1939-1945 (autor, společně s M. Novákem).

Jiří Pernes obdržel Cenu města Brna pro rok 2019 v oblasti „společenské vědy“ za dlouhodobý přínos ke zkoumání dějin města Brna.

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. nevyvíjí žádnou další či jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2018 proběhla v Ústavu pro soudobé dějiny veřejnosprávní kontrola hospodaření, kterou provedl kontrolní odbor Kanceláře Akademie věd ČR. V květnu 2019 následovala druhá kontrola plnění opatření k odstranění nedostatků - jednalo se o opatření v oblasti inventarizace majetku. Tato opatření byla splněna již v předchozím období; bylo však nutno toto ověřit v rámci inventarizace za rok 2018. Následná kontrola kontrolního odboru Kanceláře Akademie věd ČR potvrdila odstranění všech zjištěných závad.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Finanční informace obsahuje účetní závěrka, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2019, které tvoří nedílnou přílohu této výroční zprávy.

Příslušné finanční informace poskytuje účetní závěrka, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2019, jež jsou nedílnou součástí této zprávy. Výrok auditora byl bez výhrad.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. bude pokračovat ve svých aktivitách souvisejících se základním výzkumem soudobých českých a československých dějin a dějin vědy, včetně zasazování zkoumané problematiky do širšího mezinárodního kontextu. Klást bude důraz na ještě hlubší zapojování se do mezinárodních projektů, na publikaci v zahraničních odborných periodikách atd. Činnost pracoviště se bude rozvíjet podle zásad nově přijaté dlouhodobé výzkumné strategie ÚSD, jež byla schválena v prosinci 2018. Vedle toho bude ještě více podporováno zapojení badatelů a badatelek mladší generace v příslušných programech (Lumina Quaeruntur, Program podpory perspektivních lidských zdrojů - postdoktorandů) a důraz bude kladen i na zapojení pracoviště do projektových soutěží, a to nejen v rámci GA ČR.

Dále bude ÚSD pokračovat v systematickém plnění úkolů vyplývajících z charakteru instituce jako specializovaného pracoviště pro obor soudobých dějin a dějin vědy a rozvíjet servisní badatelskou činnost (knihovna, dokumentační sbírky, ediční činnost, oborový časopis, spolupráce s vysokými školami).

V roce 2020 bude ústav hodnocen v rámci vnitroakademického Hodnocení pracovišť AV ČR za období 2015-2019. Pro rok 2020, kdy pracoviště oslaví 30. výročí svého založení, je také plánováno několik odborných i popularizačních aktivit. Jejich realizace však bude záviset na vývoji pandemické situace.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. třídí odpad na recyklovatelné materiály (papír, plast, sklo) a používá ekologicky šetrné kancelářské produkty (recyklovaný papír, opakovaná plnění tonerů apod.).

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., k 31. 12. 2019 zaměstnával 79 zaměstnanců a zaměstnankyň, z toho 68 výzkumných pracovníků/pracovnic. Průměrná mzda činila 32 512 Kč. V průběhu roku 2019 bylo přijato 14 nových zaměstnanců/zaměstnankyň; pracovní poměr byl skončen s 9 pracovníky/pracovnicemi (včetně pracovních poměrů realizovaných z účelově určených finančních prostředků).

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V roce 2019 Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. neobdržel žádnou žádost o informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., žádné odvolání proti rozhodnutí, žádnou stížnost; ústav nebyl účastníkem žádného soudního řízení.

razítko

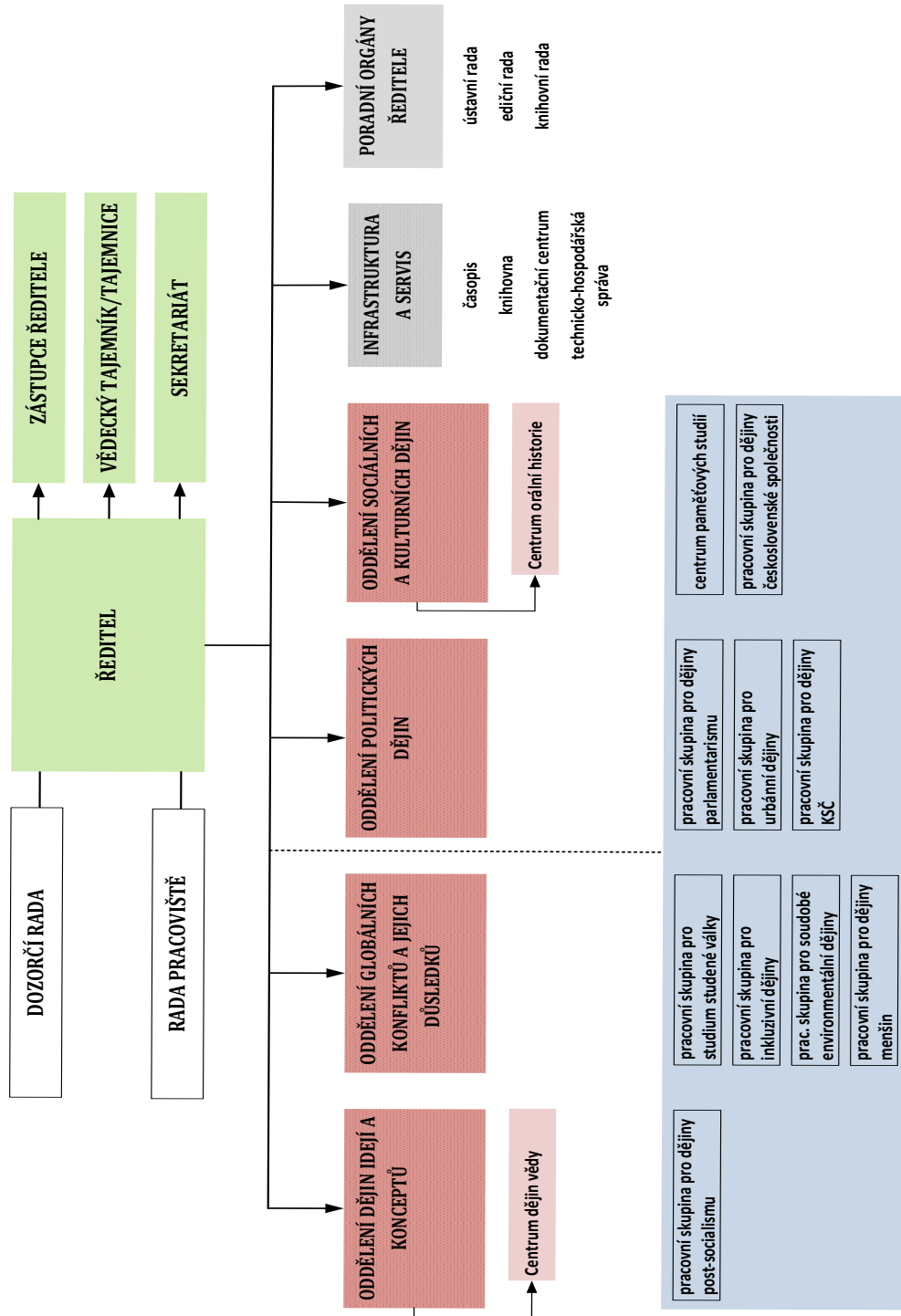
Ústav pro soudobé dějiny
Akademie věd České republiky, v.v.i.
Vlašská 9/355, 118 40 Praha 1
IČ: 68378114

prof. Miroslav Vaněk, ředitel

Nedílnou součástí Výroční zprávy o činnosti a hospodaření je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

PŘÍLOHA Č. 1: ORGANIZAČNÍ SCHEMA PRACOVIŠTĚ⁴

ORGANIZAČNÍ SCHEMA ÚSTAVU PRO SOUDOBÉ DĚJINY AKADEMIE VĚD ČR, V. V. I.

⁴ Vedle sídla pracoviště ve Vlašské ulici (Praha 1) využívá ústav také prostory na Puškinově náměstí v Praze 6 (oddělení dějin idejí a konceptů; oddělení politických dějin) a na detašovaném pracovišti v Brně (součást oddělení politických dějin).

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

Účetní závěrka

a

Zpráva nezávislého auditora o účetní závěrce

za rok končící 31. prosince 2019

Auditor

interexpert neziskový sektor s. r. o.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o., Mikulandská 2, Praha 1, 110 00, Tel:+420 224 933 658, Fax:+420 224 934 101
e-mail: secretary@interexpert.cz www.interexpert.cz

interexpert

Obsah:

Zpráva nezávislého auditora

Účetní výkazy:

Rozvaha

Výkaz zisku a ztráty

Příloha k účetní závěrce

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2019

Zpráva nezávislého auditora

Veřejná výzkumná instituce:	Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.
Právní forma:	Veřejná výzkumná instituce
Sídlo:	Vlašská 355/9, Praha 1, 118 40, Česká republika
Identifikační číslo:	68378114
Rozvahový den:	31.12.2019
Předmět hlavní činnosti:	Předmětem hlavní činnosti ÚSD je vědecký výzkum v oblasti soudobých dějin a dějin vědy. Svou činností ÚSD přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky, u které hlavním předmětem činnosti není podnikání (dále jen účetní jednotka), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2019, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2019 a přílohy, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv účetní jednotky k 31.12.2019 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k 31.12.2019 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovena těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán účetní jednotky.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které posuzují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o účetní jednotce, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržенých ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán účetní jednotky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán účetní jednotky povinen posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán účetní jednotky plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

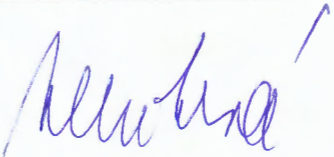
Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol představenstvem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoliv abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo Účetní jednotky uvedlo v příloze.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Účetní jednotky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v účetní závěrce – příloze, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Účetní jednotky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že účetní jednotka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán účetní jednotky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o.
Mikulandská 2, 110 00 Praha 1
Oprávnění KAČR 511

Ing. Karolina Neuvirtová, jednatelka a auditorka
Oprávnění KAČR 2176

Datum:	19-06-2020
Podpis auditora:	

ROZVAHA VVI (od 2016)

Sestaveno k 31.12.2019

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378114

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2019	k 31.12.2019
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	116 675 954,00	115 908 049,00
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	209 116,07	245 416,07
A.I.4	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	209 116,07	209 116,07
A.I.6	6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008		36 300,00
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	126 711 388,60	126 491 743,80
A.II.1	1.Pozemky	011	38 760 134,00	38 760 134,00
A.II.3	3.Stavby	013	79 193 979,60	79 253 470,60
A.II.4	4.Hmotné movité věci a jejich soubory	014	4 316 416,20	4 229 414,40
A.II.7	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	4 419 653,40	4 227 519,40
A.II.9	9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	21 205,40	21 205,40
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-10 244 550,67	-10 829 110,87
A.IV.4	4.Oprávký k DDNM	032	-209 116,07	-209 116,07
A.IV.6	6.Oprávký ke stavbám	034	-1 731 581,00	-2 563 669,00
A.IV.7	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-3 884 200,20	-3 828 806,40
A.IV.10	10.Oprávký k DDHM	038	-4 419 653,40	-4 227 519,40
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	15 147 443,35	16 361 393,36
B.I	I.Zásoby celkem	041		1 175 537,79
B.I.5	5.Výrobky	046		1 175 537,79
B.II	II.Pohledávky celkem	051	544 462,94	403 987,91
B.II.1	1.Odběratelé	052	48 676,20	20 445,95
B.II.4	4.Poskytnuté provozní zálohy	055	468 013,00	375 740,00
B.II.6	6.Pohledávky za zaměstnanci	057	20 054,00	-35 424,00
B.II.17	17.Jiné pohledávky	068	7 719,74	43 225,96
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	14 279 353,17	14 541 753,52
B.III.1	1.Peněžní prostředky v pokladně	072	47 891,07	29 313,51
B.III.2	2.Ceniny	073	17 380,00	
B.III.3	3.Peněžní prostředky na účtech	074	14 214 082,10	14 512 440,01
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	323 627,24	240 114,14
B.IV.1	1.Náklady příštích období	080	214 468,69	148 482,47
B.IV.2	2.Příjmy příštích období	081	109 158,55	91 631,67
	AKTIVA CELKEM	082	131 823 397,35	132 269 442,36

ROZVAHA VVI (od 2016)

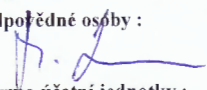
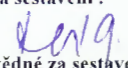
Sestaveno k 31.12.2019

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378114

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2019	k 31.12.2019
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	127 620 426,94	126 057 863,31
A.I	I.Jmění celkem	084	127 620 426,94	126 057 863,31
A.I.1	1.Vlastní jmění	085	116 698 652,36	115 908 049,00
A.I.2	2.Fondy	086	10 921 774,58	10 149 814,31
B	B.Cizí zdroje celkem	092	4 202 970,41	6 211 579,05
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	4 202 970,41	4 288 155,56
B.III.1	1.Dodavatelé	104	485 664,15	419 498,38
B.III.5	5.Zaměstnanci	108	2 064 173,00	2 058 217,00
B.III.6	6.Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	25 949,89	44 808,00
B.III.7	7.Závazky k institucím SZ a VZP	110	1 056 062,00	1 148 499,00
B.III.9	9.Ostatní přímé daně	112	371 197,00	387 471,00
B.III.11	11.Ostatní daně a poplatky	114	1 000,00	125,00
B.III.12	12.Závazky ze vztahu k SR	115	8 078,19	264,00
B.III.17	17.Jiné závazky	120	190 846,18	229 273,18
B.IV	IV.Jiná pasiva celkem	127		1 923 423,49
B.IV.2	2.Výnosy příštích období	129		1 923 423,49
	PASIVA CELKEM	130	131 823 397,35	132 269 442,36

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : Prof.Dr.Mgr.Miroslav Vaněk, PhD.	Osoba odpovědná za sestavení : Gabriela Hovorková
	Podpis odpovědné osoby :	Podpis osoby odpovědné za sestavení :
	Právní forma účetní jednotky : věřejně výzkumná instituce	Předmět podnikání : Výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd
		Okamžik sestavení : 19.06.2020

VÝSLEDOVKA VVI (od 2016)

IČO
68378114

Od 01.01.2019 do 31.12.2019
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná
A	A. Náklady				
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	9 247 896,89		
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	1 088 262,10		
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	53 505,65		
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	1 716 786,75		
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	49 325,40		
A.I.6	6. Ostatní služby	008	6 340 016,99		
A.III	III. Osobní náklady	013	47 747 801,00		
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	34 533 777,00		
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	10 833 853,00		
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	2 380 171,00		
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	5 155,00		
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	5 155,00		
A.V	V. Ostatní náklady	021	5 101 040,95		
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	18 052,42		
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	5 082 988,53		
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	914 696,00		
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	914 696,00		
	Náklady celkem	039	63 016 589,84		

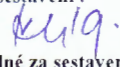
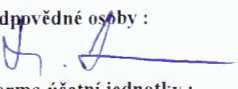
VÝSLEDOVKA VVI (od 2016)

IČO
68378114

Od 01.01.2019 do 31.12.2019
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná
B	B. Výnosy				
B.I	I. Provozní dotace	041	57 460 236,28		
B.I.1	1. Provozní dotace	042	57 460 236,28		
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	233 209,70		
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	5 323 143,86		
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051	11,76		
B.IV.8	8. Kurzové zisky	052	21,06		
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	3 411 671,10		
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	1 911 439,94		
	Výnosy celkem	061	63 016 589,84		

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : Prof.Dr.Mgr.Miroslav Vaněk, PhD.	Osoba odpovědná za sestavení : Gabriela Hovorková
	Podpis odpovědné osoby :	Podpis osoby odpovědné za sestavení :
	Právní forma účetní jednotky : věřjeně výzkumná instituce	Předmět podnikání : Výzkum a vývoj v oblasti společenských a humanitních věd
		Okamžik sestavení : 19.06.2020

Příloha v účetní závěrce ke dni 31.12.2019

Účetní jednotka: Ústav pro soudobé dějiny, AV ČR, v.v.i.,
se sídlem: Vlašská 9, 118 40 Praha 1
právní forma: veřejná výzkumná instituce
IČO: 68378114

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu
IČO 60165171 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

Hlavní činnost:

Předmětem hlavní činnosti ÚSD je vědecký výzkum v oblasti soudobých dějin. Svou činností ÚSD přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Statutární orgán: ředitel: Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, PhD.
Rada instituce: předseda: Mgr. Markéta Devátá, PhD.
místopředseda: PhDr. Adéla Gjuričová, PhD.
členové: Mgr. Jaroslav Cuhra, PhD. (ÚSD); PhDr. Michal Kopeček, PhD. (ÚSD); PhDr. Antonín Kostlán, CSc. (ÚSD); PhDr. Jiří Suk, PhD., DSc. (ÚSD); PhDr. Oldřich Tůma, PhD. (ÚSD); Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD. (ÚSD); Prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr. (FF JČU); Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (FF UPCE); Prof. PhDr. Petr Svobodný, PhD. (ÚDA UK); PhDr. Petr Šámal, PhD. (ÚČL AV ČR); Prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (FF UK)
tajemník: Mgr. et Mgr. Zdenko Maršálek, PhD.

Dozorčí rada: předseda: JUDr. Lenka Vostrá, Phd.
místopředseda: Mgr. David Weber
členové: PhDr. Daniel Doležal, PhD.; PhDr. Ivana Laiblová-Kadlecová; Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.
tajemník: Mgr. Krátká Lenka, PhD.

Účetní období: 1. leden – 31. prosinec 2019

1. Použité obecné účetní zásady, účetní metody a jejich změny a odchylky

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a s vyhláškou č.504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Při vedení účetnictví jsou používány účetní metody podle §32-§42 vyhlášky.

V účtovém rozvrhu si účetní jednotka stanoví uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy, která je závazně stanovena zřizovatelem.

Účetní záznamy jsou zpracovány informačně ekonomickým systémem iFIS společnosti BBM, s.r.o. Písek, zpracování mzdového účetnictví zajišťuje mzdový systém EGJE společnosti Elanor spol. s r.o..

Centrální zálohování dat je zajištěno zřizovatelem na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v.v.i. Účetní doklady v tištěné podobě jsou uloženy v archivu dokumentace THS v souladu se zákonem o účetnictví v objektu sídla účetní jednotky.

1.1. Oceňování majetku a závazků, odpisy

1.1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

je při nákupu oceňován pořizovací cenou, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související. Odpisy jsou stanoveny odpisovým plánem a jsou rovnoměrné.

Ostatní hmotný a nehmotný majetek je pořízený z dotace (veřejných prostředků), proto Ústav odepisuje bez tvorby Fondu reprodukce majetku jako výsledkově indiferentní operaci (náklady = výnosy).

Dlouhodobý nehmotný majetek vytvořený vlastní činností nebo bezplatně získaný Ústav k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.2. Dlouhodobý finanční majetek

Podíly a cenné papíry ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.3. Zásoby

ÚSD k datu účetní závěrky se vykazují ve výši

Publikace ve výši 1 106 134 Kč

Časopisy ve výši 69 404 Kč

1.1.4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Pohledávky se rozdělují na krátkodobé (doba splatnosti do 12 měsíců včetně) a dlouhodobé (splatnost nad 12 měsíců), s tím, že krátkodobé jsou splatné do jednoho roku od rozvahového dne.

1.1.5. Krátkodobý finanční majetek

je oceňován jmenovitými hodnotami. K datu účetní závěrky je tvořen ceninami, zůstatky v pokladně, na běžných účtech, na účtu sociálního fondu, fondu reprodukce majetku a rezervního fondu. Bankovní účty jsou vedeny v Kč.

1.1.6. Závazky

Dlouhodobé i krátkodobé závazky se vykazují ve jmenovitých hodnotách

1.2. Přepočet údajů v cizích měnách na českou měnu

Přepočet majetku, pohledávek a závazků v cizí měně na Kč během účetního období je prováděn kurzem ČNB ke dni vystavení pohledávky, resp. úhrady závazku. Ke konci účetního období jsou případné pohledávky a závazky přepočteny kurzem k poslednímu dni účetního období (31.12. běžného roku) vyhlášeným ČNB. Kurzem k 31.12.2019 byl přepočten zůstatek valut v pokladně - EUR, GBP, USD a CHF.

1.3. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsoby oceňování finančního majetku

V roce 2019 nebyl výsledek hospodaření ovlivněn způsoby oceňování finančního majetku.

1.4. Podstatné změny použitých účetních metod

Podstatné změny způsobů oceňování, odepisování ani postupů účtování oproti minulému účetnímu období nenastaly. Použité účetní metody odpovídají požadavkům Zákona o účetnictví.

2. Významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

2.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Nemovitý majetek tvoří budovy, pozemky. Dne 22. 11. 2017 byla vložena zřizovatelem do katastru nemovitosti Hlavního města Prahy, katastrální území Nové Město, 1/3 budovy Hyberská 1000/8 na základě znaleckého posudku v hodnotě 74 871 667,-- Kč na pozemku parc. č. 513 v hodnotě 38 429 000,-- Kč. Movitý majetek zahrnuje zejména výpočetní techniku, jak hardware, tak programové vybavení a běžné kancelářské vybavení.

Jednotlivé položky dlouhodobého hmotného majetku

Položky majetku	Pořizovací cena		Oprávký		Zůstatková cena		Přírůstky	Úbytky
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Běžné období
<i>Pozemky</i>	38 760 134	38 760 134	0	0	38 760 134	38 760 134	0	0
<i>Stavby</i>	79 253 471	79 193 980	2 563 669	1 731 581	76 689 802	77 462 399	59 491	0
<i>Hmotné movité věci a jejich soubory</i>	4 229 415	4 316 416	3 828 806	3 884 200	400 608	432 216	51 000	138 002
<i>Drobný DHM</i>	4 227 519	4 419 653	4 227 519	4 419 653	0	0	0	192 134
<i>Ostatní DHM</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Nedokončený DHM</i>	21 205	21 205	0	0	0	0	0	0
<i>Celkem</i>	126 491 744	126 711 389	10 619 994	10 035 434	115 850 544	116 654 749	110 491	330 156

2.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.3. Zásoby

ÚSD k datu účetní závěrky se vykazují ve výši

Publikace ve výši 1 106 134 Kč

Časopisy ve výši 69 404 Kč

2.4. Pohledávky

Dlouhodobé pohledávky 0 Kč

Krátkodobé pohledávky celkem k datu účetní závěrky	395 tis. Kč
z toho: odběratelé	20 tis. Kč
zaměstnanci	0 tis. Kč
zálohy	375 tis. Kč
půjčky ze sociálního fondu	0 tis. Kč

2.5. Opravné položky

ÚSD nevykazuje k datu účetní závěrky opravné položky vyjadřující přechodné snížení hodnoty aktiv

2.6. Jiná aktiva

ÚSD vykazuje k datu účetní závěrky částku 240 114,-- Kč, z toho 148 482,-- Kč jako náklady příštího účetního období a 91 632,-- Kč jako příjmy příštího účetního období.

2.7. Vlastní zdroje

a) Stav jmění

Jmění celkem k datu účetní závěrky činí	126 057 tis. Kč
z toho: vlastní jmění	115 908 tis. Kč
fondy - sociální fond	501 tis. Kč
- rezervní fond	4 612 tis. Kč
- fond účelově urč.prostředků	2 756 tis. Kč
- fond reprodukce majetku	2 280 tis. Kč
- HV za rok 2019	0 tis. Kč

b) Výsledek hospodaření za účetní období 2019

Výsledek hospodaření za rok 2019 nebyl vykázán.

2.8. Závazky

Dlouhodobé závazky 0 Kč

Krátkodobé závazky celkem k datu účetní závěrky	4286 tis. Kč
z toho dodavatelům	419 tis. Kč
zaměstnancům, výplata mezd	2103 tis. Kč
penzijní a životní připojištění, jiné	229tis. Kč
sociální a zdravotní pojištění z mezd	1148 tis. Kč
daně ze mzdy, silniční daň	387 tis. Kč
vratka AV ČR,v.v.i	0tis. Kč

2.9. Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.10. Jiná pasiva

ÚSD výdaje příštích období k 31.12.2019 nevykazuje.

2.11. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky

ÚSD nemá dluhy. Závazky vyplývající z výplaty mezd za prosinec 2019 byly řádně uhrazeny dne 3.1.2020.

2.12. Finanční nebo jiné závazky a plnění neuvedené v rozvaze

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.13. Náklady

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, ostatní služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

2.13.1. Osobní náklady v tis. Kč

Osobní náklady	Zaměstnanci	Řídící orgán	Kontrolní orgán	Jiný orgán	Celkem
Mzdové náklady	33001	1248	110	160	34519
Zákonné sociální pojištění	10457	310	28	39	10834
Ostatní sociální pojištění	0	0	0	0	0
Zákonné sociální náklady	2069	29	57	225	2380
Ostatní sociální náklady	0	0	0	0	0

2.14. Výnosy

Největší část výnosů představuje dotace od zřizovatele. Institucionální dotace je přidělena na schválenou výzkumnou činnost, na dlouhodobý koncepční rozvoj pracoviště a na zajištění činnosti AV ČR. Jiné prostředky na výzkum a vývoj obdržel ÚSD na granty Grantové agentury ČR, na projekt Technické agentury ČR - HystoryLab, na projekty NAKI od MK ČR a od MŠMT na projekty Parliaments in Transition, INTER-COST a Cultural Heritage. Příjmy za vlastní výkony tvoří tržby za předplatné periodik a tržby za prodej knih. Ostatní výnosy tvoří zúčtování fondů, odpisů z majetku pořízeného z veřejných prostředků a jiné ostatní příjmy.

2.15. Přehled přijatých dotací podle zdrojů v tis. Kč

Neinvestiční dotace

institucionální	35843
z toho: podpora výzkumné záměry	29276
podpora na činnost	6567
GA ČR	16082
ostatní	5535
Neinvestiční dotace celkem	57460

Investiční dotace

institucionální	147
z toho: podpora výzkumné záměry	0
ostatní	147
Investiční dotace celkem	147

2.16. Způsob zjištění základu daně z příjmu

Ústav nemá za rok 2019 daňovou povinnost. Při zjištění daňového základu je postupováno v souladu s § 20 odst. 7 zákona č.586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu v platném znění (daňová úleva).

Pro výpočet základu daně z příjmu byly zohledněny tyto položky nákladů:

reprezentace	49 325,-- Kč
členské příspěvky organizacím, jiné služby nedaňově	211 144,-- Kč
ostatní pokuty a penále	0,-- Kč

Prostředky získané daňovou úlevou byly v tomto i předcházejících daňových obdobích použity na podporu vědy a výzkumu.

3. Stav zaměstnanců v uvedeném účetním období podle kategorií:

kategorie	průměr. přep. stav
Výzkumný pracovník	44.13
Ost. VŠ pracovník výzk. útvarů	6
Odborný pracovník - VŠ	1.44
Odborný pracovník - SŠ	2
THP pracovník	6.89
celkem	60.46

4. Spojené osoby

Propojení s osobami, s nimiž ÚSD uzavřel za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy, vykázali dva členové Rady instituce. PhDr. Petr Šámal, PhD. je zaměstnancem a předsedou Rady instituce v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. a Prof. PhDr. Petr Svobodný, PhD. je předsedou výboru Společnosti pro dějiny věd a techniky, z. s.

5. Odměny členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů

jsou stanoveny zřizovatelem pro členy Dozorčí rady a Rady instituce v roce 2019 byly řádně vyplaceny ve výši 270 200 Kč.

6. Přehled o přijatých a poskytnutých darech

ÚSD ve vykazovaném účetním období dar neposkytl a ani žádný dar nepřijal.

7. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č.117/2001 Sb. o veřejných sbírkách)

V roce 2019 nebyly organizovány Ústavem žádné veřejné sbírky.

8. Jiné účetní jednotky, ve kterých má účetní jednotka podíl

ÚSD nemá podíl v žádné účetní jednotce v jakékoli formě.

9. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Za rok 2018 nebyl hospodářský výsledek vykázán.

10. Významné události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení uzávěrky

Při interní kontrole bylo zjištěno, že se neodvedl povinný odvod do státního rozpočtu za rok 2019 ve výši 127 031,-kč

Zjištění nastalo po účetní uzávěře. Proúčtování a uhrazení bylo provedeno 18.2.2020

Na konci roku 2019 se poprvé objevily zprávy z Číny týkající se COVID-19 (koronavirus). V prvních měsících roku 2020 se virus rozšířil do celého světa a negativně ovlivnil mnoho zemí. Vedení účetní jednotky pečlivě monitoruje situaci a hledá způsoby, jak minimalizovat dopad této pandemie na činnost účetní jednotky.

Vedení účetní jednotky zvážilo potencionální dopady COVID-19 na svou činnost a dospělo k závěru, že nemají významný vliv na předpoklad neomezené doby trvání účetní jednotky. Vzhledem k tomu byla účetní závěrka k 31.12.2019 zpracována za předpokladu, že účetní jednotka bude nadále schopna pokračovat ve své činnosti

11. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídací schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

Všechny podstatné údaje za rok 2019, které vypovídají o ekonomické činnosti, jsou zachyceny v předchozích bodech.

12. Odměna statutárnímu auditorovi

Celková odměna auditorovi za povinný audit účetní závěrky byla 45 tis. Kč.

V Praze dne: 19.6.2020

Sestavila:
Gabriela Hovorková

.....
Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, PhD.
ředitel ÚSD AV ČR, v.v.i.